

UMOWA nr ..... / WIR / 2016

na roboty budowlane

w ramach zadania pn. „Budowa żłobka na ul. Maczka przy Przedszkolu Miejskim nr 17”

Sporządzona w dniu ..... 2016 r. w Gorzowie Wlkp. pomiędzy:
Miastem Gorzów Wlkp. – Urząd Miasta
ul. Sikorskiego 3-4, 66-400 Gorzów Wlkp.
reprezentowanym przez:

.....
zwanym dalej „Zamawiającym”

a

.....
działającym na podstawie wpisu do KRS pod numerem ..... /(prowadzącym działalnością gospodarczą pod nazwą .....
z siedzibą przy .....
REGON .....), będącym zarejestrowanym płatnikiem podatku VAT o numerze NIP ..... ,
reprezentowanym przez:

.....
zwanym dalej „Wykonawcą”.

§1

(definicje i interpretacje)

Na potrzeby niniejszej umowy następujące słowa i wyrażenia będą miały znaczenie poniżej im przypisane:

1. **Zamawiający** – oznacza udzielającego zamówienia, tj. Miasto Gorzów Wlkp.
2. **Wykonawca** – oznacza wykonawcę robót będących przedmiotem niniejszej umowy. Pojęcie to jest tożsame/równoznaczne z pojęciem Wykonawca Robót.
3. **Kontrakt** - oznacza niniejszą umowę.
4. **Nadzór Inwestorski** – oznacza podmiot upoważniony przez Zamawiającego do zarządzania zadaniem, czyli do podejmowania działań i decyzji organizacyjnych oraz technicznych związanych z realizacją niniejszej umowy, wyłoniony odrębnym postępowaniem. Pojęcie Nadzoru Inwestorskiego jest tożsame/równoznaczne z pojęciem Inżyniera Kontraktu.
5. **Odbiór częściowy** – protokolarne potwierdzenie wykonania określonego etapu robót. Odbiór częściowy nie rozpoczyna biegu okresu rękojmi i gwarancji. Odebrane częściowo przez Zamawiającego prace, pozostają nadal pod kontrolą Wykonawcy, na Zamawiającego nie przechodzi ryzyko i odpowiedzialność a protokół odbioru częściowego nie stanowi pokwitowania w rozumieniu art. 462 § 1 Kodeksu cywilnego.
6. **Zakończenie realizacji robót budowlanych** - realizację robót budowlanych uznaje się za zakończoną wówczas, gdy łącznie zachodzą niżej wymienione warunki:
  - 1) Wykonawca zakończył roboty budowlane objęte niniejszą umową, w tym uporządkował teren inwestycji.
  - 2) Dokonany zostanie wpis kierownika budowy do Dziennika Budowy o zakończeniu robót budowlanych oraz wpis Nadzoru Inwestorskiego potwierdzający taki stan rzeczy.
  - 3) Wykonawca Robót w terminie 7 dni od daty powyższego wpisu do Dziennika Budowy przekaze Zamawiającemu kompletną dokumentację powykonawczą wraz ze swoim oświadczeniem o jej kompletności i prawidłowości wykonania [za datę przekazania uznaje się datę wpływu dokumentów do siedziby Zamawiającego].
7. **Odbiór końcowy** – protokolarne przekazanie z udziałem stron Kontraktu przedmiotu umowy w stanie gotowym do użytkowania wraz z pozwoleniem na użytkowanie po pozytywnym zakończeniu odbiorów częściowych, po dokonaniu przez Komisję odbiorową oceny wykonania w sposób prawidłowy całości

przedmiotu umowy. (Przed odbiorem końcowym, należy skompletować dokumentację powykonawczą, w tym gwarancje, zaświadczenia od organów kontroli technicznej, zawiadomienia właściwemu organowi nadzoru budowlanego i uzyskać pozwolenie na użytkowanie, a także należy uporządkować teren inwestycji). Dokonanie odbioru końcowego potwierdzone jest podpisaniem Protokołu odbioru końcowego. Odbiór końcowy rozpoczyna bieg rękojmi i gwarancji dla całej inwestycji.

8. **Odbiór ostateczny** - dokonywany po upływie okresu rękojmi i gwarancji i usunięciu wad. Wykonawca otrzyma od Zamawiającego dokument poświadczający odbiór ostateczny obiektu budowlanego wolnego od wad. Wraz z odbiorem ostatecznym nastąpi pełne rozliczenie stron niniejszej umowy poprzez zwrot zatrzymanej części zabezpieczenia należytego wykonania umowy.
9. **Zakończenie realizacji przedmiotu umowy** - za zakończenie realizacji umowy uznaje się podpisanie protokołu odbioru ostatecznego, a data podpisania protokołu odbioru ostatecznego jest datą zakończenia realizacji przedmiotu umowy.
10. **Komisja odbiorowa** – komisja przeprowadzająca czynności odbioru końcowego, powołana przez Zamawiającego z udziałem zainteresowanych Stron.
11. **Teren budowy/inwestycji** – teren, przekazany przez Zamawiającego protokolarnie, na którym będzie realizowany przedmiot umowy wraz z przestrzenią zajmowaną przez urządzenia zaplecza budowy.
12. **SIWZ** – Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia dla przetargu nieograniczonego poprzedzającego zawarcie niniejszej umowy.
13. **Specyfikacje techniczna wykonania i odbioru robót budowlanych (STWiORB)** – dokumenty przekazane Wykonawcy przez Zamawiającego w celu realizacji Umowy, zawierający zbiory wytycznych i wymagań określających warunki i sposoby wykonywania, kontroli i odbioru robót budowlanych, określonych w Dokumentacji projektowej.
14. **Dokumentacja projektowa** – zbiór dokumentów służących do opisu i realizacji przedmiotu umowy, obejmujący w szczególności: projekty wykonawcze, Specyfikacje Techniczne Wykonania i Odbioru Robót, wraz z wszelkimi ostatecznymi decyzjami administracyjnymi, na podstawie których można realizować roboty budowlane.
15. **Dokumentacja powykonawcza** - dokumentacja, która została opracowana zgodnie z art. 57 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 ze zm.) oraz SIWZ stanowiącym integralną część niniejszej umowy. Kompletność dokumentacji powykonawczej Wykonawca potwierdza pisemnym oświadczeniem o jej kompletności i prawidłowości wykonania w świetle zapisów w/w ustawy i w/w SIWZ. Kompletność dokumentacji jest również potwierdzana przez Nadzór Inwestorski.
16. **Wada/usterka** – cecha zmniejszająca wartość wykonanych robót lub urządzeń ze względu na cel oznaczony w umowie lub wykonanych niezgodnie z dokumentacją Zamawiającego lub obowiązującymi w tym zakresie warunkami technicznymi wykonania robót, wiedzą techniczną, normami, lub innymi dokumentami wymaganymi przepisami prawa, jak również brak stanu robót lub urządzeń, o istnieniu, którego Wykonawca zapewniał.
17. **Siła wyższa** – zdarzenie, którego strony nie mogły przewidzieć, któremu nie mogły zapobiec ani któremu nie mogły przeciwdziałać, a które uniemożliwia Wykonawcy wykonanie w części lub w całości przedmiotu umowy zgodnie z zapisami § 13 niniejszej umowy.
18. **Umowa o podwykonawstwo** - pisemna umowa, której przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane, stanowiące część przedmiotu Umowy, zawierana pomiędzy Wykonawcą a Podwykonawcą a także pomiędzy Podwykonawcą a dalszym Podwykonawcą lub pomiędzy dalszymi Podwykonawcami.
19. **Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca** - osoba fizyczna, prawna albo jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która:
  - 1) zawarła z Wykonawcą, Podwykonawcą lub dalszym Podwykonawcą zaakceptowaną przez Zamawiającego Umowę o podwykonawstwo na wykonanie części robót budowlanych służących realizacji przez Wykonawcę przedmiotu Umowy albo
  - 2) zawarła z Wykonawcą przedłożoną Zamawiającemu Umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, stanowiące część zamówienia publicznego, z wyłączeniem umów o podwykonawstwo o wartości mniejszej niż 0,5% wynagrodzenia Wykonawcy brutto, oraz

umów o podwykonawstwo, których przedmiot został wskazany w SIWZ jako niepodlegający obowiązkowi przedłożenia Zamawiającemu.

20. **Nadzór autorski** - zespół czynności polegających na stwierdzaniu w toku wykonywania robót budowlanych zgodności realizacji z dokumentacją projektową, uzgadnianiu możliwości wprowadzania rozwiązań zamiennych oraz opracowywaniu rozwiązań zamiennych w stosunku do przewidzianych w projekcie budowlanym. Nadzór autorski będzie pełniony przez podmiot wskazany przez Zamawiającego, wykonujący obowiązki zgodnie z art.20 ust.1 pkt.4 ustawy –Prawo Budowlane.
21. **Protokół konieczności** – dokument określający zakres rzeczowo-finansowy zmian w zakresie robót budowlanych dokonywanych w celu prawidłowej realizacji przedmiotu Umowy, sporządzany w przypadku wystąpienia robót dodatkowych, zamiennych lub potrzeby zaniechania wykonania niektórych robót, w celu prawidłowej realizacji przedmiotu Umowy.
22. **Protokół odbioru robót zanikających i ulegających zakryciu** – dokument potwierdzający odbiór robót w zakresie wykonania przez Wykonawcę zgodnie z Umową robót zanikających lub ulegających zakryciu.
23. **Protokół odbioru częściowego** – dokument potwierdzający odbiór robót w zakresie wykonania przez Wykonawcę zgodnie z Umową części robót budowlanych.
24. **Protokół odbioru usunięcia Wad** – dokument potwierdzający odbiór robót w zakresie wykonania usunięcia przez Wykonawcę Wad powstałych w okresie rękojmi za Wady fizyczne lub gwarancji jakości w robotach budowlanych zrealizowanych na podstawie Umowy.
25. **Protokół odbioru końcowego robót** - dokument potwierdzający odbiór wykonania przez Wykonawcę całości robót budowlanych będących przedmiotem Umowy.
26. **Protokół odbioru ostatecznego robót** – dokument potwierdzający odbiór robót po usunięciu przez Wykonawcę wszystkich Wad ujawnionych w robotach budowlanych zrealizowanych na podstawie Umowy w okresie rękojmi i gwarancji jakości.
27. **Interpretacje:**
  - 1) Postanowienia Umowy są interpretowane na podstawie przepisów prawa polskiego.
  - 2) Ilekroć pojęcie użyte jest w liczbie pojedynczej, dotyczy to również użytego pojęcia w liczbie mnogiej i odwrotnie chyba, że z określonego uregulowania wynika wyraźnie coś innego.
  - 3) Integralną częścią Umowy są załączniki do Umowy, w szczególności dokumenty wymienione w § 3 ust. 3.
  - 4) Wszelkie dokumenty dostarczane drugiej Stronie w trakcie realizacji Umowy będą sporządzane w języku polskim.
  - 5) Śródtytuły nie wpływają na interpretację postanowień umownych.
  - 6) Terminy określone w Umowie w dniach, tygodniach i miesiącach odnoszą się do dni, tygodni i miesięcy kalendarzowych. Bieg i upływ terminu określane są zgodnie z przepisami KC.

§2

(podstawa prawna zawarcia umowy)

1. Umowa zostaje zawarta po przeprowadzeniu postępowania o zamówienie publiczne w oparciu o przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t. j. Dz. U. 2015 poz. 2164 ze zm.) w trybie przetargu nieograniczonego na podstawie ogłoszenia opublikowanego w Biuletynie Zamówień Publicznych pod Nr ..... z dnia .....
2. Podstawą zawarcia Umowy jest decyzja Zamawiającego o wyborze oferty najkorzystniejszej.

§3

(przedmiot umowy)

1. Zamawiający powierza, a Wykonawca przyjmuje do realizacji budowę żłobka na ul. Maczka przy Przedszkolu Miejskim nr 17
2. Wykonawca zobowiązuje się wykonać przedmiot umowy z należytą starannością, zgodnie z wiedzą techniczną, obowiązującymi przepisami techniczno - budowlanymi oraz obowiązującymi normami.
3. Szczegółowy zakres przedmiotu umowy przedstawiają niżej wymienione dokumenty:
  - 1) niniejszy akt umowy,
  - 2) Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia,

- 3) Specyfikacje Techniczne Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych,
- 4) Dokumentacja Projektowa wszystkich branż
- 5) Wykaz Cen
- 6) Oferta Wykonawcy wraz ze stanowiącym jej integralną część Wykazem Cen

Dokumenty te należy uważać oraz odczytywać i interpretować jako część niniejszej umowy, w kolejności wskazanej powyżej. Wszelkie uzupełnienia do tych dokumentów winny być odczytywane w takiej samej kolejności jak dokumenty nimi modyfikowane.

4. Dokumenty opisujące przedmiot umowy należy traktować jako wzajemnie się wyjaśniające i uzupełniające w tym znaczeniu, iż w przypadku stwierdzenia jakichkolwiek niejasności lub wieloznaczności Wykonawca nie będzie mógł ograniczyć zakresu swojego zobowiązania, ani zakresu należytej staranności
W przypadku stwierdzonych rozbieżności pomiędzy dokumentami, o których mowa w ust. 3 pkt. 1- 6 Zamawiający jest zobowiązany niezwłocznie przekazać informację na piśmie występującemu o wyjaśnienie rozbieżności, z zachowaniem przy interpretacji rozbieżności zasady pierwszeństwa kolejności dokumentów, o której mowa w ust. 3 pkt. 1 - 6.
5. Wykonawca oświadcza, iż zapoznał się z dokumentacją opisującą przedmiot umowy, o której mowa w ust.3 niniejszego paragrafu oraz, że jest w pełni świadomy warunków kontraktowych i wynikających z nich następstw i nie wnosi do nich zastrzeżeń.
6. Wykonawca zobowiązuje się wykonać wszystkie opisane Dokumentacją projektową oraz STWiORB roboty budowlane, niezbędne do realizacji przedmiotu Umowy.
7. Wykonawca zobowiązuje się wykonać roboty budowlane, które nie zostały wyszczególnione w Wykazie Cen, a są konieczne, lub społecznie uzasadnione zgodnie z projektem.
8. Jeżeli wykonanie robót, o których mowa w ust. 7, będzie prowadziło do zwiększenia lub zmniejszenia wynagrodzenia Wykonawcy, strony zgodnie postanawiają że ich wykonanie musi być poprzedzone aneksem do Umowy. Wynagrodzenie z tytułu realizacji robót będzie ustalone zgodnie z zasadami w SIWZ w punkcie „Podstawy wyliczenia wynagrodzenia za roboty budowlane niezbędne do realizacji Umowy nie ujęte w Wykazie Cen”.
9. Wykonanie robót budowlanych, które nie zostały wyszczególnione w Wykazie Cen, a są konieczne do realizacji przedmiotu Umowy zgodnie z projektem budowlanym nie wymaga zawarcia odrębnej umowy.
10. Wykonawca zobowiązuje się do realizacji robót zamiennych w stosunku do robot budowlanych opisanych w dokumentacji projektowej, jeżeli ich wykonanie jest konieczne dla realizacji Umowy zgodnie z zasadami wiedzy technicznej.
11. Nadzór Inwestorski, w związku z robotami budowlanymi, o których mowa w ust. 1, ust. 6 i ust. 7, ma prawo wydawania Wykonawcy na piśmie uzgodnionych i zatwierdzonych przez Zamawiającego poleceń, a Wykonawca jest zobowiązany do wykonania tych poleceń, w szczególności poprzez:
  - 1) zmniejszenie lub zwiększenie ilości robót budowlanych na ilości dostosowane do potrzeb realizacji przedmiotu Umowy lub pominięcie/zmianę poszczególnych robót budowlanych, opisanych w dokumentacji projektowej, jeżeli zmiana ta jest konieczna dla realizacji Umowy zgodnie z zasadami wiedzy technicznej i zmiana nie stanowi istotnego odstępstwa od projektu budowlanego,
  - 2) zmianę kolejności wykonywania robót budowlanych, określonej Harmonogramem rzeczowo-finansowym.
12. Rozliczenie zmienionego zakresu robót nastąpi na podstawie Protokołu konieczności.
13. Protokół konieczności jest sporządzany przez Nadzór Inwestorski na podstawie wniosku Wykonawcy, podpisywany przez: Kierownika budowy, Inspektora Nadzoru, upoważnionego reprezentanta Wykonawcy, akceptowany przez Zamawiającego i jest podstawą do wykonania prac i ustalenia wysokości zwiększenia /zmniejszenia wynagrodzenia.
14. Dochodzenie roszczeń związanych z brakiem akceptacji przez Wykonawcę poleceń Nadzoru Inwestorskiego, o których mowa w ust. 11, protokołu konieczności, o którym mowa w ust. 13, nie zwalnia Wykonawcy z obowiązku realizacji odpowiednio: poleceń Nadzoru Inwestorskiego lub postanowień Protokołu konieczności.

§4

(termin realizacji umowy oraz okres gwarancji i rękojmi)

1. Termin realizacji umowy biegnie od dnia zawarcia niniejszej umowy do dnia podpisania protokołu odbioru ostatecznego.
2. Termin zakończenia realizacji robót budowlanych – do dnia 15.11.2016r. Zakończenie realizacji robót budowlanych zostało zdefiniowane w § 1 pkt. 6 niniejszej umowy.
3. Termin uzyskania pozwolenia na użytkowanie – 20.12.2016 r
4. Okres gwarancji ustala się na ..... liczone od daty podpisania protokołu odbioru końcowego.
5. Okres rękojmi rozszerza się do okresu gwarancji na ..... liczone od daty podpisania protokołu odbioru końcowego (zgodnie z art. 558 § 1 Kodeksu Cywilnego).
6. Inne terminy związane z realizacją przedmiotu umowy:
  - 1) w terminie **5 dni** od daty zawarcia niniejszej umowy Wykonawca pisemnie wskaże Zamawiającemu osoby pełniące funkcje kierownika budowy i kierowników robót branżowych wraz z dokumentami potwierdzającymi ich kwalifikacje zawodowe, w tym dokumenty o nadaniu stosownych uprawnień i przynależności do Izby Inżynierów Budownictwa. W tym terminie należy również przedłożyć wniosek o zmianę osoby funkcyjnej na inną niż wskazana w ofercie Wykonawcy złożonej w przetargu poprzedzającym zawarcie niniejszej umowy – zmiana osoby możliwa jest jedynie w przypadku dopuszczonej niniejszą umową,
  - 2) w ciągu **7 dni** od daty podpisania umowy Wykonawca dostarczy Zamawiającemu dokument potwierdzający ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej oraz dokument potwierdzający ubezpieczenie ryzyk budowlanych,
  - 3) w ciągu **14 dni** od daty podpisania umowy Zamawiający przekaze Wykonawcy teren budowy – do dnia lub w dzień przekazania terenu budowy Zamawiający przekaze Dziennik Budowy oraz dokumentację projektową,
  - 4) w ciągu **14 dni** od daty przekazania terenu budowy Wykonawca rozpocznie roboty budowlane. Rozpoczęcie robót potwierdza wpis w Dzienniku budowy.
  - 5) w ciągu **7 dni** od daty zawarcia umowy Wykonawca dostarczy Zamawiającemu uszczegółowiony harmonogram przedstawiający planowaną realizację rzeczową i finansową przedmiotu umowy,
  - 6) czynności odbiorowe rozpoczęte zostaną w ciągu **14 dni** od złożenia Zamawiającemu pisemnego oświadczenia Nadzoru Inwestorskiego o sprawdzeniu, kompletności i prawidłowości wykonania dokumentacji powykonawczej.
7. Pozostałe terminy wyznaczone Wykonawcy określone zostały w pozostałych paragrafach niniejszej umowy.

§5

(obowiązki Wykonawcy)

1. Wykonawca w ramach realizacji przedmiotu umowy opisanego w §3 niniejszej umowy we własnym zakresie i na własny koszt wykona wszelkie roboty budowlane związane z wykonaniem przedmiotu umowy.
2. Wymagania Zamawiającego dotyczące realizacji przedmiotu umowy.
Wykonawca zobowiązany jest do:
  - 1) prowadzenia Dziennika Budowy zgodnie z Ustawą Prawo Budowlane i dokonywanie w nim wpisów na bieżąco,
  - 2) wypełniania i realizacji poleceń wpisanych do Dziennika Budowy,
  - 3) opracowania szczegółowego harmonogramu rzeczowo-finansowego realizacji robót w terminie 7 dni od daty zawarcia umowy,
  - 4) opracowania planu bezpieczeństwa i higieny pracy i umieszczenia informacji o miejscu przechowywania planu BIOZ na tablicy informacyjnej budowy,
  - 5) wykonania oznakowania tymczasowej organizacji ruchu wraz ze zmianą oznakowania wynikającą z etapowania oraz utrzymaniem w stanie należyłym oznakowania przez cały okres realizacji robót budowlanych do dnia odbioru końcowego,
  - 6) prowadzenia Księgi Obmiaru w celu ustalenia procentowego zaawansowania robót
  - 7) realizacji robót w terminie określonym niniejszą umową,

- 8) zapłaty wynagrodzenia i innych należności na rzecz podwykonawców,
- 9) bezzwłocznego informowania Zamawiającego o zaistniałych na terenie budowy kontrolach,
- 10) bezzwłocznego informowania Zamawiającego o zaistniałych na terenie budowy wypadkach,
- 11) usunięcia na własny koszt wszelkich wad i usterek stwierdzonych przez Nadzór Inwestorski lub Zamawiającego w trakcie trwania robót oraz w okresie gwarancji i rękojmi, w wyznaczonym przez Strony terminie, nie dłuższym jednak niż termin technicznie uzasadniony, niezbędny do ich usunięcia,
- 12) nanoszenia na bieżąco w dokumentacji zmian wprowadzanych, w uzgodnieniu z Nadzorem Inwestorskim, Zamawiającym i Projektantem oraz prowadzenia rejestru tych zmian,
- 13) wykonania opracowań, pozyskania stosownych decyzji administracyjnych, zezwoleń, uzgodnień, opinii, pozwoleń bądź innych dokumentów wymaganych przepisami szczególnymi – niezbędnych do odbioru przedmiotu zamówienia,
- 14) uwzględnienia w kosztach i terminach realizacji zadania wszelkich czynności nieopisanych wyżej, a wynikających z procedur określonych w przepisach szczególnych niezbędnych do właściwego i kompleksowego prowadzenia robót budowlanych związanych z wykonaniem przedmiotu umowy,
- 15) realizacji robót w sposób zgodny z technologią ich wykonania. Wszelkie wątpliwości bądź propozycje rozwiązań zamiennych winny być zgłaszane do Nadzoru Inwestorskiego i ostatecznie akceptowane przez Zamawiającego i Projektanta,
- 16) informowania Zamawiającego i Nadzór Inwestorski o konieczności wykonania robót zamiennych oraz innych nie objętych niniejszą umową w terminie 3 dni od daty stwierdzenia konieczności ich wykonania,
- 17) przestrzegania wymagań dotyczących realizacji robót, kontroli jakości materiałów i robót oraz badań i pomiarów w zakresie określonym w STWiORB. Udostępnianie Nadzorowi Autorskiemu, Nadzorowi Inwestorskiemu i Zamawiającemu wyników badań i pomiarów,
- 18) informowania Nadzoru Inwestorskiego i Zamawiającego o wszelkich możliwych problemach, zdarzeniach i okolicznościach mogących wpłynąć na opóźnienie robót lub mogących wpłynąć na jakość robót,
- 19) przekazania Nadzorowi Inwestorskiemu wszelkich niezbędnych danych do rozliczenia w formie dowodu przekazania środka trwałego OT wykonanego przedmiotu umowy.
- 20) W przypadku powierzenia wykonania części zamówienia Podwykonawcom, Wykonawca będzie pełnił funkcję koordynatora Podwykonawców podczas wykonywania robót i usuwania ewentualnych Wad. Wykonawca odpowiada za działania lub uchybienia każdego Podwykonawcy.
- 21) Od daty Odbioru końcowego do wystawienia Protokołu odbioru ostatecznego, Wykonawcę obciążają koszty usunięcia Wad i naprawienia każdej szkody rzeczywistej powstałej na przedmiocie Umowy, i za którą ponosi odpowiedzialność na zasadach ogólnych, a spowodowanej:
  - a) Wadą, która wynikła z wykonanych w ramach Umowy robót i tkwiła w obiekcie, którego dotyczy przedmiot Umowy na dzień zakończenia robót budowlanych służących realizacji przedmiotu Umowy.
  - b) Wypadkiem zaistniałym przed dniem Odbioru końcowego, który nie był objęty ryzykiem Zamawiającego lub;
  - c) Czynnościami Wykonawcy na Terenie budowy po dniu Odbioru końcowego.
- 22) Wykonawca pokryje koszty napraw i przywrócenia do stanu poprzedniego dróg zniszczonych podczas transportu przez Wykonawcę lub inne podmioty, za które ponosi on odpowiedzialność, w związku z realizacją Umowy.
- 23) Jeżeli z powodu zaniedbania lub zaniechania Wykonawcy robót zamawiający utraci dofinansowanie lub jego część, to całą wartość utraconej kwoty pokrywa on w całości dla Zamawiającego.

3. Wymagania Zamawiającego dotyczące osób funkcyjnych:

- 1) Wykonawca zobowiązany jest do zapewnienia wykonania i kierowania robotami objętymi niniejszą umową przez osoby posiadające stosowne kwalifikacje zawodowe i uprawnienia budowlane.

- 2) Przedstawicielem Wykonawcy jest kierownik budowy (lub inna osoba), wskazany w ofercie Wykonawcy złożonej w przetargu poprzedzającym zawarcie niniejszej umowy, powołany pisemnie i wpisany do Dziennika Budowy.
- 3) Funkcje kierownika budowy i kierowników robót branżowych będą pełniły osoby wskazane w ofercie Wykonawcy złożonej w przetargu poprzedzającym zawarcie niniejszej umowy.
- 4) Kierownik budowy ma obowiązek przebywania na Terenie budowy w trakcie wykonywania robót budowlanych stanowiących przedmiot Umowy.
- 5) Kierownik budowy oraz odpowiedni kierownicy robót są zobowiązani uczestniczyć w naradach koordynacyjnych.
- 6) Do ustaleń zapisanych w protokole narady koordynacyjnej, uczestnicy mogą wnieść uwagi w ciągu 3 dni roboczych licząc od dnia otrzymania protokołu. Po tym terminie ustalenia uważa się za wiążące.

4. Wymagania Zamawiającego dotyczące planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia

- 1) Wykonawca (Kierownik Budowy) zobowiązany jest przed rozpoczęciem robót budowlanych do sporządzenia planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, uwzględniając specyfikę i warunki prowadzenia robót.
- 2) W planie należy uwzględnić specyfikę prowadzenia robót:
  - a) powodujących ryzyko powstania zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi, a w szczególności upadku z wysokości,
  - b) z uwzględnieniem obowiązujących przepisów BHP.
- 3) Plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia należy opracować zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 23.06.2003r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. 2003, nr 120, poz. 1126).
- 4) Koszty wykonania planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia obciążają Wykonawcę, nie podlegają odrębnej zapłacie i winny być wliczone w koszty ogólne robót.

5. Wymagania Zamawiającego dotyczące terenu budowy.

- 1) Wykonawca jest zobowiązany do przejęcia terenu budowy, jego zagospodarowania oraz zabezpieczenia terenu budowy i miejsc prowadzenia robót, zapewnienia należytego ładu i porządku, a w szczególności przestrzegania przepisów BHP.
- 2) Zorganizowania zaplecza socjalno-technicznego budowy w rozmiarach koniecznych do realizacji przedmiotu umowy,
- 3) Doprowadzenia na teren budowy, na własny koszt i staraniem własnym, wody i energii elektrycznej, zamontowania liczników zużycia wody i energii elektrycznej i ponoszenia kosztów związanych z korzystaniem z urządzeń infrastruktury technicznej, w tym m.in. zużycia wody, energii elektrycznej, do celów związanych z wykonywaniem robót budowlanych, próbami, odbiorami i usuwaniem wad.
- 4) Urządzenia i oznakowania terenu budowy lub innych miejsc, w których mają być prowadzone roboty podstawowe i tymczasowe oraz utrzymywania oznakowania w stanie należytym przez cały okres realizacji robót budowlanych do dnia odbioru końcowego.
- 5) Zorganizowania we własnym zakresie dozoru mienia i wszelkich wymaganych przepisami zabezpieczeń p.poż. na terenie budowy oraz ponoszenie za nie pełnej odpowiedzialności materialnej.
- 6) Zabezpieczenia pod względem BHP wszystkich wykopów i miejsc wykonywania robót oraz miejsc składowania materiałów, zgodnie z przepisami oraz wymaganiami Szczegółowych Specyfikacji Technicznych.
- 7) Zabezpieczenia terenu budowy pod względem bezpieczeństwa i organizacji ruchu oraz przed innymi ujemnymi skutkami oddziaływania w trakcie robót zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, wymaganiami STWiORB oraz starannością uwzględniającą zawodowy charakter działalności, w tym skutki finansowe.

- 8) Zapewnienia dostępu i dojść do posesji wraz z pokryciem kosztów wykonania i rozbiórki tymczasowych dojazdów, przejść, kładek, podjazdów, itp.
- 9) Ponoszenia odpowiedzialności za szkody powstałe na terenie budowy pozostające w związku przyczynowym z robotami prowadzonymi przez Wykonawcę. W przypadku zniszczenia lub uszkodzenia robot, ich części, uzbrojenia podziemnego zlokalizowanego w miejscu prowadzenia robót lub majątku Zamawiającego – naprawienie ich i doprowadzenie do stanu poprzedniego, na swój koszt.
- 10) Zabezpieczenia terenu budowy przed kradzieżą i innymi negatywnymi zdarzeniami i ponoszenie skutków finansowych z tego tytułu, w tym przed kradzieżą i zniszczeniem wszystkich materiałów dostarczonych na plac budowy.
- 11) Utrzymywania terenu budowy w stanie wolnym od przeszkód komunikacyjnych oraz usuwania na bieżąco niepotrzebnych urządzeń pomocniczych, zbędnych materiałów oraz odpadów.
- 12) Likwidacji terenu budowy i uporządkowania tego terenu w terminie nie przekraczającym wyznaczonego termin zakończenia realizacji robót budowlanych.
- 13) Wykonania prac niezbędnych ze względu na bezpieczeństwo lub konieczność zapobieżenia awarii,
- 14) Zabezpieczenia – w przypadku przerwy w realizacji procesu budowlanego - stanu robót oraz placu budowy w stopniu uniemożliwiającym zaistnienie zdarzeń w wyniku, których mogłyby wystąpić sytuacje odszkodowawcze w stosunku do Zamawiającego,
- 15) Podjęcie niezbędnych środków służących zapobieganiu wstępowi na Teren budowy przez osoby nieuprawnione,
- 16) Prowadzenia robót w sposób niezakłócający w sposób nieuzasadniony ruch na drogach.
- 17) Wykonawca na własną odpowiedzialność i na swój koszt podejmie środki zapobiegawcze wymagane przez okoliczności, aby nie naruszać praw właścicieli posesji i budynków sąsiadujących z Terenem budowy oraz minimalizować zakłócenia lub szkody wynikające z prowadzenia robót budowlanych.
- 18) W przypadku stwierdzenia, że Teren budowy nie odpowiada warunkom określonym w pkt. 12, Nadzór Inwestorski ma prawo polecić Wykonawcy natychmiastowe doprowadzenie Terenu budowy do należytego stanu. W przypadku nie dostosowania się do tych zaleceń, po uprzednim bezskutecznym wezwaniu, z terminem nie krótszym niż 7 dni roboczych skierowanym przez Nadzór Inwestorski do Wykonawcy, Zamawiający ma prawo zlecić firmie zewnętrznej doprowadzenie Terenu budowy do należytego stanu, a kosztami tych prac obciążyć Wykonawcę (wykonanie zastępcze).

6. Wymagania Zamawiającego dotyczące harmonogramu realizacji przedmiotu umowy:

- 1) Wykonawca winien opracować i przedłożyć do akceptacji Zamawiającego harmonogram rzeczowo-finansowy zawierający krótki opis podstawowych czynności, kolejność wykonywania prac/robót, czas wykonywania prac/robót i zaawansowanie finansowe.
- 2) Harmonogram należy wykonać w oparciu o elementy wskazane w wykazie cen z uwzględnieniem czasu na przeprowadzenie niezbędnych prób oraz uzyskanie decyzji zezwalającej na użytkowanie obiektu .
- 3) Harmonogram winien być podpisany przez osobę upoważnioną do reprezentowania Wykonawcy i dostarczony Zamawiającemu w terminie do 7 dni od daty podpisania niniejszej umowy,
- 4) Wykonawca winien uaktualniać harmonogram każdorazowo na polecenie Nadzoru Inwestorskiego lub Zamawiającego w terminie 4 dni od wydania polecenia. Zaktualizowany harmonogram należy przedłożyć do akceptacji Zamawiającemu.

7. Wymagania Zamawiającego dotyczące odbioru robót:

- 1) Wszystkie odbiory robót (zanikających, ulegających zakryciu, odbiory częściowe, odbiór końcowy, odbiór przed upływem okresu rękojmi) dokonywane będą na zasadach i w terminach określonych w dokumentacji projektowej i STWiORB, a jeżeli termin ten nie został określony zawiadomienia należy dokonać w terminie 3 dni roboczych przed zamiarem ich zakrycia.
- 2) Przed rozpoczęciem odbioru robót Wykonawca przygotowuje i przedłoży Nadzorowi Inwestorskiemu dokumenty pozwalające na ocenę prawidłowego wykonania przedmiotu odbioru częściowego robót

w zakresie i ilości określonej postanowieniami dokumentacji projektowej, STWiORB i harmonogramie rzeczowo – finansowym.

- 3) W przypadku zakrycia robót zanikających lub ulegających zakryciu nieodebranych przez Nadzór Inwestorski Wykonawca na polecenie Nadzoru Inwestorskiego i na własny koszt dokona ich odkrycia lub wykona te roboty ponownie.
- 4) Gotowość do odbiorów robót opisanych w pkt. 1 powyżej, Wykonawca (Kierownik Budowy) będzie zgłaszać poprzez dokonanie wpisu do Dziennika Budowy. Inspektor Nadzoru ma obowiązek przystąpić do odbioru tych robót w terminie do 2 dni od daty otrzymania zgłoszenia od Wykonawcy.
- 5) Wykonawca zgłosi Zamawiającemu gotowość do odbioru końcowego robót w formie pisemnej. Odbiór końcowy robót dokonany zostanie komisyjnie z udziałem przedstawicieli Wykonawcy, Nadzoru Inwestorskiego i Zamawiającego po uzyskaniu pozwolenia na użytkowanie

8. Wymagania Zamawiającego dotyczące zasad kontroli jakości robót:

- 1) Wykonawca jest odpowiedzialny za pełną kontrolę wykonywanych robót i jakości wbudowywanych materiałów.
- 2) Wykonawca winien opracować i przedstawić do aprobaty Nadzorowi Inwestorskiemu program zapewnienia jakości, w którym przedstawi zamierzony sposób wykonywania robót, możliwości techniczne, kadrowe i organizacyjne gwarantujące wykonanie robót zgodnie z dokumentacją projektową, STWiORB oraz poleceniami Nadzoru Inwestorskiego.
- 3) Wykonawca winien opracować i przedstawić Nadzorowi Inwestorskiemu Program zapewnienia, jakości zgodny z wymaganiami Zamawiającego określonymi w SIWZ.
- 4) Wykonawca w celu zapewnienia jakości winien zapewnić obsługę laboratoryjną, obsługę geodezyjną, sprzęt, zaopatrzenie oraz wszystkie urządzenia niezbędne do pobierania próbek i badań materiałów oraz robót w zakresie określonym w STWiORB, obowiązujących przepisów, odpowiednich norm, a także na żądanie Nadzoru Inwestorskiego lub Zamawiającego.
- 5) Wszystkie badania wykonywane na potrzeby robót ulegających zakryciu, odbiorów częściowych i końcowych winny być wykonywane przez laboratorium budowlane zatwierdzone przez Nadzór Inwestorski.
- 6) Obsługa geodezyjna dotycząca w szczególności wytyczenia w planie i wyznaczenia rzędnych wykonania poszczególnych elementów robót oraz wykazania ilości, powierzchni wykonanych elementów robót, zużytych materiałów itd. winna być wykonywana przez uprawnionego geodetę.
- 7) Wykonawca winien wykonać inspekcję telewizyjną kanalizacji deszczowej wraz z przykanalikami przed i po wykonaniu nawierzchni jezdni i chodników. Raport z inspekcji winien być załączony do dokumentacji odbiorowej.
- 8) Wykonawca będzie ponosił wszystkie koszty z tytułu wykonania badań, zakupu, transportu, wykorzystania materiałów i innych jakie okażą się potrzebne w związku z wykonywaniem badań laboratoryjnych i obsługą geodezyjną.
- 9) W trakcie prowadzenia prac pomiarowych i badawczych Wykonawca winien znać i stosować wszelkie przepisy dotyczące ochrony środowiska, ochrony p.poż. i inne przepisy.
- 10) Wykonawca jest odpowiedzialny za wszelkie straty spowodowane nieprzestrzeganiem zasad ochrony środowiska, ochrony p.poż. oraz innych przepisów podczas wykonywania prac pomiarowych i badawczych.
- 11) Wykonawca będzie odpowiadać za wszelkie uszkodzenia instalacji na powierzchni ziemi i urządzeń podziemnych spowodowanych w wyniku jego działania związanego z wykonywaniem pomiarów, badań (inventaryzacji).
- 12) Wykonawca winien realizować prace pomiarowe i badawcze w sposób powodujący minimalne niedogodności dla mieszkańców przyległych posesji.
- 13) Wszelkie wykopaliska, monety, przedmioty wartościowe, budowle oraz inne pozostałości o znaczeniu geologicznym lub archeologicznym odkryte na terenie badań i pomiarów są własnością Skarbu Państwa zgodnie z ustawą Prawo geologiczne i górnicze oraz ustawą o ochronie dóbr kultury i podlegają ochronie. Wykonawca winien je zabezpieczyć przed zniszczeniem lub kradzieżą, powiadomić Zamawiającego i odpowiednie władze i postępować zgodnie z ich poleceniami.

9. Wymagania Zamawiającego dotyczące udostępnienia terenu budowy:
- 1) Wykonawca winien umożliwić wstęp na teren budowy Zamawiającemu, Nadzorowi Inwestorskiemu, Projektantowi oraz udostępnienie danych i informacji pracownikom organów w szczególności: Państwowego Nadzoru Budowlanego, Inspekcji Ochrony Środowiska, Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Pracy, Państwowej Straży Pożarnej, innym uprawnionym przez Zamawiającego jego przedstawicielom,
  - 2) Wykonawca umożliwi wstęp na teren budowy innym niż opisany w ust. 1 powyżej pracownikom, których Zamawiający wskaże w okresie realizacji przedmiotu umowy.
  - 3) Wykonawca jest zobowiązany udostępnić teren budowy innym wykonawcom wskazanym przez Zamawiającego w czasie realizacji przedmiotu umowy. Dotyczyć to będzie wykonawców, którzy mogą zaistnieć na terenie budowy lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie w terminie prowadzenia robót objętych niniejszą umową, których konieczność budowy wynika już po zakończeniu prac projektowych celem realizacji robót w ramach niniejszej umowy. W takim przypadku wykonawcy innych robót będą musieli działać w porozumieniu z Zamawiającym i Wykonawcą niniejszej umowy wzajemnie uzgadniając swoje kolejne poczynania.
10. Wymagania Zamawiającego dotyczące materiałów rozbiórkowych.
- 1) Wykonawca zobowiązany jest do ponoszenia kosztów utylizacji materiałów nie nadających się do powtórnego wykorzystania powstałych podczas wykonywania Przedmiotu Umowy wraz z pisemnym potwierdzeniem ich odbioru lub utylizacji. .
11. Wymagania Zamawiającego dotyczące wbudowywanych materiałów.
Wykonawca zobowiązany jest:
- 1) Do wykonania zamówienia Wykonawca zobowiązany jest użyć materiałów gwarantujących odpowiednią jakość, o parametrach technicznych i jakościowych określonych w dokumentacji projektowej. Wyroby budowlane użyte do wykonania robót muszą odpowiadać wymaganiom określonym w obowiązujących przepisach.
  - 2) Zabrania się stosowania materiałów nieodpowiadających wymaganiom obowiązujących Norm oraz innym określonym w projekcie. Wykonawca ma obowiązek posiadać w stosunku do użytych materiałów dokumenty potwierdzające pozwolenie na zastosowanie/wbudowanie (atesty, certyfikaty, aprobaty techniczne, świadectwa jakości, deklaracje zgodności) i okazać je na każde żądanie Nadzoru Inwestorskiego lub Zamawiającego.
  - 3) Przed wbudowaniem materiałów Wykonawca winien uzyskać od Nadzoru Inwestorskiego zatwierdzenie materiałów przeznaczonych do wbudowania na podstawie dokumentów wymienionych w ustępie powyżej, a w przypadku zastosowania materiałów równoważnych winien w pełni udokumentować Nadzorowi Inwestorskiemu ich równoważność, załączając również opinię Nadzoru Autorskiego. [Przed odbiorem końcowym Wykonawca przekaze Zamawiającemu dokumentację powykonawczą zawierającą między innymi deklaracje zgodności, certyfikaty oraz aprobaty na wbudowane materiały. Dokumenty te winny wskazywać, że dane materiały zostały użyte na przedmiotowej budowie (określenie miejsca wbudowania, nazwy zadania, itp. identyfikacja). Dokumentacja powykonawcza podlega weryfikacji przez Nadzór Inwestorski].
  - 4) Wykonawca zabezpieczy przed zniszczeniem, uszkodzeniem lub utratą jakości, właściwości lub parametrów, na własny koszt i ryzyko, składowane tymczasowo na terenie budowy materiały i urządzenia do czasu ich wbudowania, oraz umożliwi przeprowadzenia kontroli w tym zakresie przez Nadzór Inwestorski.
  - 5) Sposób realizacji robót musi być zgodny z technologią ich wykonania. Wszelkie wątpliwości bądź propozycje rozwiązań zamiennych winny być opiniowane przez Nadzór Autorski i Nadzór Inwestorski wraz z analizą porównawczą kosztów zmian i ostatecznie zaakceptowane przez Zamawiającego – wykonanie robót w technologii zamiennej jest możliwe po akceptacji przez Zamawiającego.
  - 6) Zamiana materiałów przewidzianych do wykonania robót, będących przedmiotem niniejszej umowy, w stosunku do materiałów przewidzianych w dokumentacji projektowej będzie możliwa po przedstawieniu przez Wykonawcę uzasadnienia i pełnej analizy finansowej zmian i pod warunkiem

- pozytywnej opinii Nadzoru Autorskiego, Nadzoru Inwestorskiego oraz uzyskania pisemnej zgody Zamawiającego oraz zachowania i udokumentowania parametrów równoważności materiałów
- 7) Wykonawca wnosząc wniosek o zmianę materiałów lub wykonanie robót w technologii zamiennej, realizację robót dodatkowych, składa wniosek do Nadzoru Inwestorskiego i w tym samym terminie (dniu) również przekazuje go do wiadomości Zamawiającemu. Wykonawca winien składać wniosek kompletny, tj. zawierający:
    - a) opis zakresu propozycji zmian, uzasadnienie przeprowadzenia robót/zmian,
    - b) dokumentację projektową (zawierającą w zależności od potrzeb obliczenia, specyfikacje techniczne) lub niezbędne rysunki – dokumentacja/rysunki winny być opatrzone opinią Nadzoru Autorskiego,
    - c) opinie Nadzoru Autorskiego co do wprowadzenia zmian,
    - d) kalkulację/wycenę robót/zmian sporządzoną zgodnie z Kontraktem,
    - e) w miarę potrzeby inne niezbędne dokumenty (np. certyfikaty, aprobaty, uzgodnienia rozwiązań projektowych z zarządcą drogi, użytkownikami sieci).
  - 8) Niekompletność wniosku Wykonawcy stanowi podstawę do jego odrzucenia.
  - 9) Opóźnienia w wykonywaniu/wstrzymaniu robót, będące następstwem braku kompletnego wniosku ze strony Wykonawcy nie mogą stanowić podstawy do dokonania zmian terminów umownych. Wykonawca ponownie wnosząc w danej sprawie składa odrębny, a gdy jest on kompletny to datę jego wpływu/złożenia traktuje się jako datę, od której biegnie termin rozpatrywania sprawy.
  - 10) Zamawiający w kwestii zamiany materiałów lub technologii, wykonania robót dodatkowych lub uzupełniających zobowiązany jest zająć na piśmie własne stanowisko w ciągu 7 dni roboczych od dnia otrzymania Protokołu konieczności, sporządzonego przez Nadzór Inwestorski w oparciu o kompletny wniosek Wykonawcy. Brak odpowiedzi w wymaganym terminie nie oznacza zgody Zamawiającego na proponowaną zamianę/wykonanie robót.
  - 11) **Zamiana materiałów lub technologii wykonania robót bez zgody Zamawiającego stanowi rażące naruszenie warunków umowy.**
  - 12) W przypadku ujawnienia nieprawidłowości, w jakości, technologii robót, wbudowanych materiałów Wykonawca ma obowiązek poprawić bądź rozebrać nieprawidłowo wykonany element robót i wykonać go ponownie na własny koszt.
  - 13) W przypadku wątpliwości Zamawiającego, co do jakości, technologii robót, wbudowanych materiałów (pomimo przedstawienia przez Wykonawcę pozytywnych wyników badań, atestów, certyfikatów, deklaracji itp.) Zamawiający jest uprawniony do zlecenia badań niezależnemu laboratorium badawczemu/rzeczoznawcy. W przypadku uzyskania negatywnych wyników badań laboratoryjnych/ekspertyzy potwierdzających nieprawidłową jakość wykonanego elementu/robót, wbudowanych materiałów, koszt wykonania tych badań laboratoryjnych/ekspertyzy rzeczoznawcy obciąża Wykonawcę.
12. W zakresie odbioru końcowego Wykonawca winien:
- 1) dokonać wpis do Dziennika Budowy o zakończeniu robót budowlanych oraz potwierdzić ten stan rzeczy stosownym wpisem Nadzoru Inwestorskiego do Dziennika Budowy,
  - 2) skompletować i złożyć Zamawiającemu dokumentację powykonawczą określoną szczegółowo w SIWZ i opracowaną zgodnie z art. 57 ust. 1 i 2 Prawa budowlanego. Dokumentacja powykonawcza winna być wykonana w dwóch egzemplarzach w wersji drukowanej (w formie trwale spiętej) + dwa egzemplarze w wersji elektronicznej (.jpg, .pdf).
  - 3) przedłożyć wraz ze złożeniem dokumentacji pisemne oświadczenie o jej kompletności i prawidłowości wykonania w świetle ww. zapisów Prawa budowlanego i SIWZ.
  - 4) Uzyskać pozwolenie na użytkowanie
13. Wymagania Zamawiającego dotyczące stwierdzonych wad:
- 1) Jeżeli zostaną stwierdzone wady (np. w trakcie odbiorów, okresie gwarancji i rękojmi) to Zamawiającemu przysługują następujące uprawnienia:
    - a) jeżeli wady nadają się do usunięcia, a przedmiot umowy nie nadaje się do użytku Zamawiający, z zachowaniem prawa do należnych mu kar umownych i odszkodowań, ma

- prawo odmowy dokonania odbioru do czasu ich usunięcia, wyznaczając równocześnie termin usunięcia wad,
- b) jeżeli wady nadają się do usunięcia, a przedmiot umowy nadaje się do umówionego użytku, Zamawiający z zachowaniem prawa do należnych mu kar umownych i odszkodowań, wyznacza termin usunięcia wad.
  - c) jeżeli wady nie nadają się do usunięcia, a przedmiot Umowy nadaje się do użytku, Zamawiający, z zachowaniem prawa do należnych mu kar umownych i odszkodowań, wyznacza termin usunięcia wad.
- 2) Wykonawca zobowiązany jest do pisemnego zawiadomienia Zamawiającego o usunięciu wad, żądając jednocześnie wyznaczenia terminu odbioru ostatecznego zakwestionowanych poprzednio wadliwych robót.
  - 3) Jeżeli Wykonawca będzie wykonywał roboty w sposób sprzeczny z umową bądź wadliwie, Nadzór Inwestorski lub Zamawiający wezwie Wykonawcę do zmiany sposobu wykonywania i wyznaczy ku temu odpowiedni termin, nie krótszy jednak niż 7 dni. Po bezskutecznym upływie tego terminu Zamawiający będzie miał prawo odstąpić od umowy albo powierzyć wykonanie przedmiotu umowy osobie trzeciej na koszt i niebezpieczeństwo Wykonawcy (dalej: „Wykonanie Zastępcze”). Odstąpienie takie traktuje się, jako dokonane z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy. Koszty poniesione na zlecenie i realizację Wykonania Zastępczego Zamawiający będzie uprawniony wedle swojego wyboru potrącić z wynagrodzenia Wykonawcy lub zaspokoić z zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

§ 6

(podwykonawstwo)

1. Wykonawca może powierzyć Podwykonawcom (według definicji § 1 ust.19) wykonanie części robót budowlanych/dostaw/usług z uwzględnieniem postanowień niniejszego paragrafu:
  - 1) Zawarcie umowy o podwykonawstwo wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności,
  - 2) Do zawarcia umowy Wykonawcy z Podwykonawcą, której przedmiotem są roboty budowlane objęte Kontraktem wymagana jest zgoda W związku z tym Wykonawca przedkłada Zamawiającemu dokumenty (kopie) wymagane do wyrażenia zgody na umowę o podwykonawstwo, tj.:
    - a) projekt umowy o podwykonawstwo i jej zmiany, zawierający istotne postanowienia umowne, w tym w szczególności wynagrodzenie Podwykonawcy oraz termin zapłaty tego wynagrodzenia, nie dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia Wykonawcy faktury lub rachunku, potwierdzających wykonanie zleconych Podwykonawcy robót budowlanych,
    - b) wykaz robót podzlecanych Podwykonawcy, sporządzony w oparciu o Wykaz Cen. W przypadku wystąpienia częściowych robót, będących składową pozycją w Wykazie Cen, Wykonawca zobowiązany jest do przedstawienia jej podziału i wskazania zakresu realizowanego przez Podwykonawcę.
    - c) Upoważnienie do dokonania wynagrodzenia przez Zamawiającego (bezpośrednio na rzecz podwykonawcy tj. na zasadzie przekazu, zgodnie z art. 921¹ kodeksu cywilnego.
  - 3) Zamawiający podejmie decyzję, wyrażając zgodę, zastrzeżenia lub sprzeciw na zawarcie tej umowy. Jeżeli Zamawiający w terminie 14 dni od dnia dostarczenia do siedziby Zamawiającego projektu umowy z dokumentami nie zgłosi pisemnie sprzeciwu lub zastrzeżeń, uważać się będzie, że wyraził zgodę na zawarcie umowy o podwykonawstwo.
  - 4) Jeżeli Podwykonawca lub dalszy podwykonawca zamierza zawrzeć umowę o podwykonawstwo, jest zobowiązany najpierw do uzyskania zgody Wykonawcy na zawarcie umowy o podwykonawstwo o treści zgodnej z projektem tej umowy. Następnie Podwykonawca lub dalszy podwykonawca przedkłada Zamawiającemu projekt umowy, dołączając zgodę Wykonawcy na zawarcie umowy o podwykonawstwo wraz z upoważnieniem do dokonania wynagrodzenia przez Zamawiającego bezpośrednio na rzecz podwykonawcy tj. na zasadzie przekazu zgodnie z art. 921¹ kc.

- 5) Wykonawca/Podwykonawca/dalszy podwykonawca przedkłada Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię umowy o podwykonawstwo i jej zmianę wraz z upoważnieniem opisanym w punkcie 2c), w terminie 7 dni od jej zawarcia.
  - 6) Jeżeli Zamawiający w terminie 14 dni od dnia dostarczenia do siedziby Zamawiającego umowy nie zgłosi pisemnie sprzeciwu lub zastrzeżeń, uważać się będzie, że zaakceptował umowę o podwykonawstwo.
  - 7) Zamawiający zgłasza pisemnie zastrzeżenia do projektu umowy/umowy/zmiany umowy o podwykonawstwo jeżeli:
    - a) Umowa/zmiana umowy nie spełnia wymagań określonych w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia, w szczególności, jeżeli zakres umowy o podwykonawstwo jest niezgodny z przedmiotem niniejszej umowy,
    - b) gdy przewidywany termin zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy/dalszego podwykonawcy jest dłuższy niż określony w ust. 1 punkt 2 lit. a niniejszego paragrafu,
  - 8) Do wszelkich projektów umów/umów/zmian umów o podwykonawstwo między Wykonawcą/Podwykonawcą/dalszym podwykonawcą stosuje się procedurę określoną w ust. 1, punkt 1 do 7 niniejszego paragrafu.
  - 9) Nie wypełnienie przez Wykonawcę/Podwykonawcę/dalszego podwykonawcę obowiązków uzyskania akceptacji Zamawiającego projektu umowy/umowy/zmiany umowy stanowi podstawę do natychmiastowego usunięcia Podwykonawcy/dalszego podwykonawcy przez Zamawiającego lub żądanie od Wykonawcy usunięcia przedmiotowego Podwykonawcy / dalszego podwykonawcy z Terenu Budowy oraz obciążenia Wykonawcy karą umowną.
  - 10) Nie wypełnienie przez Wykonawcę/Podwykonawcę/dalszego podwykonawcę obowiązku zmiany projektu umowy/umowy/zmiany umowy w przypadku zastrzeżeń wniesionych przez Zamawiającego w zakresie terminu zapłaty dłuższego niż 30 dni, stanowi podstawę do obciążenia Wykonawcy karą umowną.
2. Celem zatwierdzenia przez Zamawiającego umowy/zmiany umowy Wykonawcy z Podwykonawcą/dalszym podwykonawcą, której przedmiotem są dostawy lub usługi, które ściśle odpowiadają części zamówienia określonego Umową zawartą między Zamawiającym, a Wykonawcą koniecznym jest przedłożenie Zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii zawartej Umowy/zmiany umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi stanowiące część przedmiotu Umowy, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia, z wyłączeniem Umów o podwykonawstwo o wartości mniejszej niż 0,5 % wynagrodzenia Wykonawcy, o którym mowa w § 7 ust. 1, oraz Umów o podwykonawstwo, których przedmiot został wskazany w SIWZ jako niepodlegający temu obowiązkowi, przy czym wyłączenie to nie dotyczy Umów o podwykonawstwo w zakresie dostaw lub usług o wartości większej niż 50.000 zł.
  3. Umowy o podwykonawstwo zawarte z naruszeniem postanowień ust. 1 i ust. 2 niniejszego paragrafu stanowią rażące naruszenie niniejszej umowy.
  4. Brak zgłoszenia Zamawiającemu robót/dostaw/usług realizowanych przez Podwykonawcę/dalszego podwykonawcę traktowany będzie jako realizacja robót budowlanych objętych niniejszą umową przez Wykonawcę siłami własnymi.
  5. Za działania lub zaniechania Podwykonawców/dalszych podwykonawców Wykonawca odpowiada jak za własne.
  6. W ramach Ubezpieczenia Wykonawcy ubezpieczonymi będą także wszyscy Podwykonawcy/dalsi podwykonawcy.
  7. Zamawiający, może żądać od Wykonawcy zmiany lub odsunięcia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy od wykonywania świadczeń w zakresie realizacji przedmiotu Umowy, jeżeli sprzęt techniczny, osoby i kwalifikacje, którymi dysponuje Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca, nie spełniają warunków lub wymagań dotyczących podwykonawstwa, określonych Umową, nie dają rękojmi należytego wykonania powierzonych Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy robót budowlanych, dostaw lub usług lub dotrzymania terminów realizacji tych robót. Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca niezwłocznie usunie na żądanie Zamawiającego Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę z Terenu budowy, jeżeli działania Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy na Terenie budowy naruszają postanowienia niniejszej Umowy.

8. W przypadku, gdy projekt Umowy o podwykonawstwo lub projekt zmiany Umowy o podwykonawstwo i ich zmiany sporządzane są w języku obcym, Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca jest zobowiązany załączyć do przedkładanego projektu jego tłumaczenie na język polski, a w przypadku kopii Umowy o podwykonawstwo – tłumaczenie przysięgłe umowy na język polski.

§ 7

(wynagrodzenie i sposób płatności)

1. Strony ustalają łączne wynagrodzeniem ogółem zgodnie z ofertą Wykonawcy w wysokości:
..... zł netto (słownie: ..... zł) + należny podatek VAT
..... zł, brutto: ..... zł (słownie: ..... zł),
2. Wynagrodzenie określone w ust. 1 niniejszego paragrafu obejmuje wszystkie koszty i wydatki niezbędne do wykonania przedmiotu umowy.
3. Wynagrodzenie jest wynagrodzeniem **ryczałtowym** za wszystkie roboty objęte Kontraktem.
4. Zamawiający zapłaci Wykonawcy umówione Wynagrodzenie stanowiące sumę częściowych cen ryczałtowych określonych w Wykazie CEN
5. Zapłata wynagrodzenia i wszystkie inne płatności dokonywane na podstawie Umowy będą realizowane przez Zamawiającego w złotych polskich.
6. Wynagrodzenie Wykonawcy uwzględnia wszystkie obowiązujące w Polsce podatki, łącznie z VAT oraz opłaty celne i inne opłaty związane z wykonywaniem robót aktualne na dzień podpisania umowy.
7. Zamawiający nie przewiduje udzielania zaliczek.
8. Płatność Miasta będzie zrealizowana w ramach zadania inwestycyjnego pn. „Budowa żłobka na ul. Maczka przy Przedszkolu Miejskim nr 17 dział 853, rozdział 85305, paragraf 6050.
9. Podstawą zapłaty będzie prawidłowo wystawiona faktura VAT wraz z protokołem odbioru potwierdzonym przez Nadzór Inwestorski oraz , zestawieniem zakresu i wartości należnego wynagrodzenia podwykonawców/dalszych podwykonawców za zakończone i odebrane roboty ujęte w Wykazie Cen.
10. Kwota wynagrodzenia częściowego wynikać będzie z szacunku/lub propozycji Wykonawcy na podstawie procentowego zaawansowania robót. Szczegółowość procentowego zaawansowania robót zostanie ustalona między Nadzorem a Wykonawcą i zaakceptowana przez Zamawiającego.
11. Fakturowanie za wykonanie części robót będzie możliwe nie częściej niż raz w miesiącu,
12. Fakturowanie na podstawie protokołów odbiorów częściowych będzie dokonywane do łącznie 90 % wynagrodzenia określonego w ust. 1 niniejszego paragrafu, pozostałe 10 % będzie fakturowane na podstawie protokołu odbioru końcowego.
13. Zapłata faktur Wykonawcy nastąpi w terminie 30 dni od dnia doręczenia Zamawiającemu prawidłowo wystawionej faktury VAT złożonej wraz z dokumentami określonymi w ust.9 niniejszego paragrafu oraz po spełnieniu zapisu określonego w ust.18.
14. Za termin zapłaty Strony uznawać będą termin obciążenia rachunku Zamawiającego.
15. Należności za wykonane roboty będą regulowane przelewem na rachunek Wykonawcy wskazany w fakturze VAT.
16. Wykonawca zobowiązany jest do dokonania we własnym zakresie zapłaty wynagrodzenia należnego Podwykonawcom z zachowaniem terminów płatności określonych w umowach o podwykonawstwo.
17. W przypadku nie wywiązania się Wykonawcy z obowiązku zapłaty wynagrodzenia należnego Podwykonawcy/dalszego podwykonawcy Zamawiającego, Wykonawcę oraz Podwykonawcę/ dalszego podwykonawcę obowiązują procedury postępowania określone w ust. 18 do 24 niniejszego paragrafu.
18. W terminie 20 dni od daty złożenia faktury dla Zamawiającego Wykonawca przedłoży Zamawiającemu kopie dokumentów przelewów bankowych potwierdzające, że Podwykonawcy/dalsi podwykonawcy otrzymali wynagrodzenie należne im wg zestawienia należnego wynagrodzenia Podwykonawców/dalszych podwykonawców, stanowiącego załącznik do faktury. **W przypadku braku takich dokumentów Wykonawca, zobowiązany jest do każdej faktury dołączyć pisemne oświadczenie, że roboty objęte fakturą „VAT nr ..... z dnia .....” zostały wykonane siłami własnymi bez udziału Podwykonawców/lub dalszych podwykonawców.**

Gdyby jednak niniejsze oświadczenie okazało się nieprawdziwe, należy je rozumieć jako zwolnienie Zamawiającego z ewentualnego obowiązku ciężącego na Zamawiającym z tytułu solidarnej odpowiedzialności za zobowiązania Wykonawcy względem Podwykonawcy/dalszego podwykonawcy wynikające z Umowy i Kodeksu Cywilnego.

19. W przypadku braku potwierdzenia dokonania zapłaty dla Podwykonawców/dalszych podwykonawców Zamawiający wstrzymuje wypłatę należnego wynagrodzenia Wykonawcy za odebrane roboty budowlane w części równej sumie kwot należnego wynagrodzenia Podwykonawców/dalszych podwykonawców.
20. Zamawiający zastrzega sobie prawo wstrzymania większych kwot należnego wynagrodzenia Wykonawcy za odebrane roboty budowlane w przypadku powzięcia uzasadnionych wątpliwości co do wysokości kwot należnego wynagrodzenia Podwykonawców/dalszych podwykonawców przy czym wstrzymane kwoty nie będą obciążone odsetkami.
21. Podwykonawca/dalszy podwykonawca może wystąpić do Zamawiającego z roszczeniem o zapłatę, z powiadomieniem Wykonawcy, po upływie terminu płatności faktury Podwykonawcy/dalszego podwykonawcy albo w przypadku kiedy termin ten nie minął, a Wykonawca oświadczył pisemnie Zamawiającemu, że nie dokona płatności Podwykonawcy/dalszemu podwykonawcy i wyraził zgodę na dokonanie tej płatności ze swego wynagrodzenia.
22. Zamawiający po wystąpieniu Podwykonawcy/dalszego podwykonawcy z roszczeniem o zapłatę wynagrodzenia przekazuje Wykonawcy informację o przedmiocie i kwocie roszczenia.
23. Wykonawca w terminie 7 dni jest zobowiązany do potwierdzenia wysokości roszczenia Podwykonawcy/dalszego podwykonawcy i złożenia oświadczenia o wyrażeniu zgody na bezpośrednią zapłatę wynagrodzenia Podwykonawcy/dalszemu podwykonawcy.
24. Zamawiający dokona bezpośredniej zapłaty na rzecz Podwykonawcy/dalszego podwykonawcy wyłącznie wymagalnego wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 23 niniejszego paragrafu, bez odsetek należnych Podwykonawcom/dalszym podwykonawcom.
25. Potwierdzone przez Wykonawcę roszczenie Podwykonawcy/dalszego podwykonawcy zostanie uregulowane w terminie 10 dni od dnia uzyskania od Wykonawcy oświadczenia o wyrażeniu zgody na bezpośrednią zapłatę wynagrodzenia Podwykonawcy/dalszemu podwykonawcy.
26. Zapłata wynagrodzenia podwykonawcy zwalnia Zamawiającego z obowiązku zapłaty wynagrodzenia Wykonawcy w części wynagrodzenia przekazanego podwykonawcy.
27. Na zasadzie potrącenia umownego, Zamawiający potrąca z wynagrodzenia Wykonawcy wszelkie roszczenia w stosunku do Wykonawcy na podstawie umowy, w tym w szczególności kary umowne, koszty poniesione na ustanowienie ubezpieczenia, kwoty zapłacone bezpośrednio Podwykonawcom/dalszym podwykonawcom Wykonawcy, roszczenia o obniżenie wynagrodzenia, koszty związane z Wykonaniem Zastępczym.

§ 8

(ubezpieczenie Wykonawcy)

1. Wykonawca zobowiązuje się zawrzeć na czas obowiązywania Umowy w terminie do 7 dni od daty zawarcia niniejszej umowy i nie później niż w dniu przekazania terenu budowy umowę lub umowy ubezpieczenia od wszelkiego ryzyka i odpowiedzialności związanej z realizacją Umowy, oraz do terminowego opłacania należnych składek ubezpieczeniowych, w zakresie:
  - 1) od ryzyk budowlanych (np. CAR, EAR lub CWAR) z sumą ubezpieczenia nie niższą niż **Cena ofertowa brutto**;
  - 2) od odpowiedzialności cywilnej (OC) Wykonawcy z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, obejmujące swym zakresem co najmniej szkody poniesione przez osoby trzecie w wyniku śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia (szkoda osobowa) lub w wyniku utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia własnego lub osób trzecich, a także szkody spowodowane błędami (szkoda rzeczowa), powstałe w związku z wykonywaniem robót budowlanych i innych prac objętych przedmiotem Umowy, na kwotę ubezpieczenia nie niższą niż **500 000,00zł**,

- 3) ubezpieczenia kadry, pracowników Wykonawcy oraz każdego Podwykonawcy (dalszego Podwykonawcy), a także wszelkich innych osób realizujących w imieniu Wykonawcy lub Podwykonawcy roboty budowlane.
2. Umowy ubezpieczenia, o których mowa w ust. 1 muszą zapewniać wypłatę odszkodowania płatnego w złotych polskich, bez ograniczeń.
3. Koszt umowy, lub umów, o których mowa w ust. 1 w szczególności składki ubezpieczeniowe, pokrywa w całości Wykonawca.
4. Wykonawca przedłoży Zamawiającemu dokumenty potwierdzające zawarcie umowy ubezpieczenia, w tym w szczególności kopię umowy i polisy ubezpieczenia, nie później niż do dnia przekazania Terenu budowy. W przypadku uchybienia przedmiotowemu obowiązkowi Zamawiający ma prawo wstrzymać się z przekazaniem Terenu budowy do czasu ich przedłożenia, co nie powoduje wstrzymania biegu terminów umownych w zakresie wykonania Umowy przez Wykonawcę.
5. W razie wydłużenia czasu realizacji Umowy, Wykonawca zobowiązuje się do przedłużenia ubezpieczenia na zasadach określonych w ust. 1 - 4, przedstawiając Zamawiającemu dokumenty potwierdzające zawarcie umowy ubezpieczenia, w tym w szczególności kopię umowy i polisy ubezpieczenia, na co najmniej miesiąc przed wygaśnięciem poprzedniej umowy ubezpieczenia. W przypadku niedokonania przedłużenia ubezpieczenia, przedłużenia niezgodnie z zasadami określonymi w ust. 1 - 4 lub nieprzedłożenia przez Wykonawcę odpowiedniego dokumentu ubezpieczenia w terminie, o którym mowa w ust. 4., Zamawiający będzie uprawniony wedle własnego wyboru do postępowania opisanego w ust. 10 poniżej.
6. Wykonawca nie jest uprawniony do dokonywania zmian warunków ubezpieczenia bez uprzedniej zgody Zamawiającego wyrażonej na piśmie.
7. Wykonawca na każde żądanie Zamawiającego okaże niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 3 dni roboczych od wezwania, dowody istnienia ubezpieczeń wymienionych w ust.1 niniejszego paragrafu.
8. Wykonawca będzie utrzymywał ubezpieczenie od ryzyk budowlanych do dnia podpisania protokołu odbioru końcowego, natomiast ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej do dnia podpisania protokołu odbioru ostatecznego.
9. Jeżeli w okresach wskazanych w ust. 8 niniejszego paragrafu ubezpieczenia wymienione w ust.1 niniejszego paragrafu stracą swoją ważność Wykonawca natychmiast uzyska nowe ubezpieczenie, bez wezwania ze strony Zamawiającego.
10. W przypadku zaniechania wykonania tego obowiązku Zamawiający będzie uprawniony wedle swojego wyboru:
  - 1) ubezpieczyć Wykonawcę na jego koszt i potrącić koszty uzyskania ubezpieczeń wymienionych w ust.1 niniejszego paragrafu z wynagrodzenia Wykonawcy bądź też zaspokoić je z zabezpieczenia należytego wykonania umowy,albo
  - 2) wyznaczyć Wykonawcy dodatkowy termin na uzyskanie ubezpieczeń wymienionych w ust.1 niniejszego paragrafu i przedłożenie dowodów uzyskania tych ubezpieczeń, a po jego bezskutecznym upływie odstąpić od umowy.

§ 9

(zabezpieczenie należytego wykonania umowy)

1. Tytułem zabezpieczenia należytego wykonania umowy Wykonawca do dnia podpisania umowy wniósł zabezpieczenie w wysokości **10%** wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 7 niniejszej umowy,
2. Zabezpieczenie zostało wniesione w formie .....
3. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy służy zabezpieczeniu zapłaty wszelkich roszczeń służących Zamawiającemu w stosunku do Wykonawcy w związku z niniejszą umową, w tym w szczególności: kar umownych, kosztów poniesionych na ustanowienie ubezpieczenia, kwot zapłaconych bezpośrednio podwykonawcom Wykonawcy, roszczenia o obniżenie Wynagrodzenia oraz kosztów związanych z Wykonaniem Zastępczym. W przypadku powstania roszczenia Zamawiający może

8

- je zaspokoić z zabezpieczenia należytego wykonania umowy bez wzywania Wykonawcy do dobrowolnego zaspokojenia roszczenia.
4. Koszty Zabezpieczenia należytego wykonania Umowy ponosi Wykonawca.
  5. Wykonawca jest zobowiązany zapewnić, aby Zabezpieczenie należytego wykonania umowy zachowało moc wiążącą w okresie wykonywania Umowy oraz w okresie rękojmi za Wady fizyczne. Wykonawca jest zobowiązany do niezwłocznego informowania Zamawiającego o faktycznych lub prawnych okolicznościach, które mają lub mogą mieć wpływ na moc wiążącą Zabezpieczenia należytego wykonania umowy oraz na możliwość i zakres wykonywania przez Zamawiającego praw wynikających z zabezpieczenia.
  6. Strony postanawiają, że:
    - 1) 70% kwoty zabezpieczenia należytego wykonania umowy zostanie zwolnione Wykonawcy w ciągu 30 dni licząc od dnia podpisania protokołu odbioru końcowego.
    - 2) na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady pozostanie kwota w wysokości 30% wniesionego zabezpieczenia określonego w ust 1 niniejszego paragrafu. Część zabezpieczenia służąca zabezpieczeniu roszczeń z tytułu rękojmi za wady będzie zwrócona nie później niż w ciągu 15 dni od upływu okresu rękojmi za wady.
  7. W trakcie realizacji Umowy Wykonawca może dokonać zmiany formy Zabezpieczenia należytego wykonania umowy, na jedną lub kilka form, o których mowa w art. 148 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych. Za zgodą Zamawiającego Wykonawca może dokonać zmiany formy zabezpieczenia na jedną lub kilka form, o których mowa w art. 148 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych. Zmiana formy zabezpieczenia jest dokonywana z zachowaniem ciągłości zabezpieczenia i bez zmniejszenia jego wysokości.
  8. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy pozostaje w dyspozycji Zamawiającego i zachowuje swoją ważność na czas określony w Umowie.
  9. Jeżeli nie zajdzie powód do realizacji zabezpieczenia w całości lub w części, podlega ono zwrotowi Wykonawcy odpowiednio w całości lub w części w terminach, o których mowa w ust. 6 pkt. 1 i 2. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy wniesione w pieniądzu zostanie zwrócone wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego Zamawiającego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszty prowadzenia rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek Wykonawcy.
  10. Zamawiający może dochodzić zaspokojenia z Zabezpieczenia należytego wykonania umowy, jeżeli jakkolwiek kwota należna Zamawiającemu od Wykonawcy w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem Umowy nie zostanie zapłacona w terminie 14 dni od dnia otrzymania przez Wykonawcę pisemnego wezwania do zapłaty.
  11. W terminie 14 dni przed upływem ważności zabezpieczenia należytego wykonania umowy Wykonawca jest zobowiązany przedłużyć ważność zabezpieczenia należytego wykonania umowy, bez wezwania ze strony Zamawiającego.
  12. W przypadku nie wykonania czynności przewidzianych w ust. 11 niniejszego paragrafu Zamawiający będzie uprawniony wedle swojego wyboru do:
    - 1) zrealizowania dotychczasowego Zabezpieczenia w trybie wypłaty całej kwoty, na jaką w dacie wystąpienia z roszczeniem opiewać będzie dotychczasowe Zabezpieczenie,
    - albo
    - 2) zrealizowania wniesionego zabezpieczenia należytego wykonania umowy na poczet ustanowienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy na przedłużony okres realizacji przedmiotu umowy,
    - albo
    - 3) potrącenia z wynagrodzenia Wykonawcy kwoty stanowiącej równowartość zabezpieczenia należytego wykonania umowy na poczet ustanowienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy,
    - albo
    - 4) odstąpienia od umowy.
  13. Zamawiający zwróci Wykonawcy środki pieniężne otrzymane z tytułu realizacji Zabezpieczenia należytego wykonania umowy po przedstawieniu przez Wykonawcę nowego zabezpieczenia albo w terminie zwrotu danej części Zabezpieczenia.

§ 10

(odstąpienie od umowy lub rozwiązanie umowy)

1. Strony dopuszczają następujące formy wcześniejszego zakończenia niniejszej umowy:
  - 1) odstąpienie od umowy na podstawie pisemnego jednostronnego oświadczenia woli złożonego za pośrednictwem listu poleconego za potwierdzeniem odbioru lub w formie pisma złożonego w siedzibie Zamawiającego/Wykonawcy za pokwitowaniem, z chwilą otrzymania oświadczenia o odstąpieniu przez Zamawiającego/Wykonawcę.
Wykonanie umownego odstąpienia od umowy będzie odnosić skutki jedynie do tej części robót w ramach przedmiotu umowy opisanego w § 3 niniejszej umowy, które nie zostały wykonane na dzień wykonania umownego prawa odstąpienia, w tym w szczególności w zakresie okresu gwarancji i rękojmi jakości, zabezpieczenia należytego wykonania umowy, kar umownych, zastosowania wykonawstwa zastępczego, inwentaryzacji robót oraz odbioru częściowego zrealizowanych robót.
  - 2) rozwiązanie umowy na podstawie obustronnego porozumienia stron. Rozwiązanie umowy za porozumieniem stron oraz określenie warunków na jakich ma ono nastąpić musi mieć formę pisemnego porozumienia podpisanego przez strony.
2. Wykonawca udziela rękojmi i gwarancji jakości w zakresie określonym w Umowie na część zobowiązania wykonaną przed odstąpieniem od Umowy/rozwiązaniem Umowy za porozumieniem stron umowy
3. Zamawiającemu przysługuje prawo odstąpienia od umowy w całym okresie realizacji przedmiotu niniejszej umowy, w następujących okolicznościach:
  - 1) w razie zaistnienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie Umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia Umowy. W takim przypadku Wykonawca może żądać wyłącznie wynagrodzenia należnego z tytułu wykonania części umowy. Odstąpienie od umowy z tej przyczyny nie stanowi podstawy do naliczania kary umownej,
  - 2) przeciwko Wykonawcy zostanie wszczęte postępowanie egzekucyjne,
  - 3) Wykonawca nie rozpoczął robót w terminie 14 dni od daty przekazania placu budowy lub nie przystąpił do odbioru placu budowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy,
  - 4) Wykonawca przerwał z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy realizację przedmiotu umowy i przerwa ta trwa dłużej niż 14 dni,
W takich przypadkach Zamawiający wezwie Wykonawcę odpowiednio do rozpoczęcia realizacji lub kontynuacji Przedmiotu Umowy wyznaczając na wykonanie tego obowiązku termin nie krótszy niż 7 dni. Po bezskutecznym upływie tego terminu Zamawiający będzie uprawniony do odstąpienia od umowy,
  - 5) Wykonawca skierował bez akceptacji Zamawiającego do kierowania robotami inne osoby niż wskazane w Ofercie Wykonawcy,
  - 6) Wykonawca realizuje roboty przewidziane niniejszą umową w sposób niezgodny z projektem budowlanym, projektem wykonawczym, STWiORB, wskazaniami Zamawiającego lub niniejszą umową,
  - 7) Wykonawca w rażący sposób narusza postanowienia niniejszej umowy,
  - 8) Wykonawca realizuje przedmiot umowy za pomocą Podwykonawców/dalszych podwykonawców, w stosunku do których Zamawiający nie wyraził zgody na zawarcie umowy pomiędzy Wykonawcą a Podwykonawcą/dalszym podwykonawcą,
  - 9) Zamawiający trzykrotnie dokonał bezpośredniej zapłaty Podwykonawcom/dalszym podwykonawcom a suma kwot wypłaconych przez Zamawiającego bezpośrednio Podwykonawcom/dalszym Podwykonawcom przekroczyła 5% wartości Kontraktu,
  - 10) W przypadku upływu ważności umów ubezpieczeniowych opisanych w § 8 ust. 1 i nie wywiązaniu się Wykonawcy z obowiązku ich przedłużenia na okresy wskazane w § 8 ust. 8 niniejszej umowy,
  - 11) W przypadku upływu ważności wniesionego przez Wykonawcę zgodnie z zapisami § 9 niniejszej umowy zabezpieczenia należytego wykonania umowy i nie wywiązaniu się Wykonawcy z obowiązku jego przedłużenia,

7

- 12) gdy suma kar umownych z powodów określonych w § 11 ust. 2 pkt. 1a-m przekroczyła kwotę 10 % wartości Kontraktu.
4. Odstąpienie od umowy w przypadkach określonych w § 10 ust. 3 pkt. 2-12 powyżej traktowane będzie jako odstąpienie od umowy z wyłącznej winy Wykonawcy.
5. W razie odstąpienia od umowy z przyczyn, za które nie odpowiada Wykonawca, Zamawiający zobowiązany jest do zapłaty wynagrodzenia za wykonanie robót stanowiących część przedmiotu umowy, które zostały wykonane do dnia odstąpienia od umowy i zostały odebrane przez Zamawiającego.
6. W razie odstąpienia od umowy z przyczyn, za które odpowiada Wykonawca, Zamawiający zobowiązany jest do zapłaty wynagrodzenia jedynie za wykonanie kompletnych elementów robót, czyli takich, które będą mogły zostać odebrane i wykorzystane przez Zamawiającego podczas dalszej realizacji (przez innego wykonawcę robót), które zostały wykonane do dnia odstąpienia od umowy i zostały odebrane przez Zamawiającego.
7. W przypadku opisanym w ust. 1 pkt. 1 i 2 powyżej, Wykonawcę i Zamawiającego obciążają następujące obowiązki szczegółowe:
- 1) Wykonawca zabezpieczy przerwane roboty w zakresie obustronnie uzgodnionym na koszt własny,
  - 2) Wykonawca zgłosi do dokonania przez Zamawiającego odbioru robót przerwanych oraz robót zabezpieczających,
  - 3) Wykonawca nieodpłatnie sporządzi wykaz tych materiałów, konstrukcji lub urządzeń, które nie mogą być wykorzystane przez Wykonawcę do realizacji innych robót nieobjętych umową
  - 4) W terminie 14 dni od daty zgłoszenia, o którym mowa w pkt. 2, Wykonawca przy udziale Nadzoru Inwestorskiego sporządzi szczegółowy protokół inwentaryzacji robót w toku wraz z kosztorysem powykonawczym według stanu na dzień odstąpienia od umowy i przedłoży je Zamawiającemu,
  - 5) Protokół inwentaryzacji robót w toku zatwierdzony przez Nadzór Inwestorski i Zamawiającego stanowić będzie podstawę do wystawienia faktury VAT przez Wykonawcę,
  - 6) Wykonawca niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni, usunie z terenu budowy urządzenia zaplecza przez niego dostarczone.
8. Zamawiający w razie odstąpienia od umowy z przyczyn, za które Wykonawca nie odpowiada zobowiązany jest do:
- 1) Dokonania odbioru robót przerwanych oraz robót zabezpieczających w terminie 14 dni od daty przerwania,
  - 2) Odkupienia materiałów, konstrukcji lub urządzeń zakupionych przez Wykonawcę do wykonania przedmiotu umowy, w terminie 30 dni od daty ich rozliczenia wg cen, za które zostały nabyte,
  - 3) Przejęcia od Wykonawcy terenu budowy pod swój dozór w terminie 14 dni od daty odstąpienia od niniejszej umowy.
9. Strona, z powodu, której zostało dokonane odstąpienie od umowy poniesie koszty wynikłe z odstąpienia od umowy.
10. Wykonawca nie może odstąpić od umowy po przekroczeniu terminu wykonania umowy określonego w § 4 ust. 2.
11. Strony mogą rozwiązać umowę za porozumieniem stron. Rozwiązanie umowy za porozumieniem stron oraz określenie warunków, na jakich ma ono nastąpić musi mieć formę pisemnego porozumienia podpisanego przez strony.

§ 11

(kary umowne)

1. Strony postanawiają, iż w przypadkach określonych w umowie obowiązującą formą odszkodowania za szkody związane z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem niniejszej umowy będą kary umowne. W pozostałych przypadkach stanowiących niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania Strony ponoszą odpowiedzialność na zasadach ogólnych.
2. Strony określają następujące przypadki możliwości naliczania kar oraz ich wysokość:
  - 1) Zamawiającemu przysługuje prawo naliczenia kar umownych Wykonawcy:
    - a) za zwłokę w rozpoczęciu robót budowlanych w stosunku do terminu, o którym mowa w § 4 ust.6 pkt. 4 niniejszej umowy - w wysokości 500,00 zł (słownie. pięćset złotych) za każdy dzień zwłoki,

- b) za zwłokę w realizacji robót budowlanych w stosunku do terminu, o którym mowa w § 4 ust. 2 niniejszej umowy – w wysokości 500,00 zł (słownie. Pięćset złotych zł) za każdy dzień zwłoki,
  - c) za zwłokę w wykonaniu lub zwłokę w należywym wykonaniu zobowiązań/obowiązków wynikających z § 4 ust.6 pkt. 1-3 niniejszej umowy w wysokości 500,00 zł (sł. pięćset zł) za każdy dzień zwłoki.
W przypadku kiedy termin wykonania zobowiązania/obowiązku został określony w niniejszej umowie to zwłoka Wykonawcy liczona jest od następnego dnia, w którym upłynął ten termin, a gdy termin nie jest określony w umowie, to w takich przypadkach Zamawiający wezwie Wykonawcę do wykonania lub należytego wykonania zobowiązania/obowiązku wyznaczając mu termin (nie krótszy niż 3 dni) na wykonanie tego zobowiązania/obowiązku, a po bezskutecznym upływie tego terminu Zamawiający będzie uprawniony do naliczenia kary za zwłokę.
  - d) za zwłokę w usunięciu wad stwierdzonych podczas odbioru końcowego, w okresie rękojmi i gwarancji lub podczas odbioru ostatecznego w stosunku do terminu wyznaczonego przez Zamawiającego na usunięcie wad w wysokości 500,00 zł (sł. pięćset zł) za każdy dzień zwłoki,
  - e) gdy Wykonawca przerwał realizację robót bez uzasadnienia i przerwa trwa dłużej niż 14 dni - w wysokości 1 000,00 zł (słownie: jeden tysiąc zł) za każdy dzień przerwy w wykonywaniu robót ponad okres 2 tygodni,
  - f) za nieprzedłożenie do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub projektu jej zmiany – w wysokości 2.000,00 zł (słownie: dwa tysiące zł),
  - g) za nieprzedłożenie poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany – w wysokości 2.000,00 zł (słownie: dwa tysiące zł),
  - h) za brak zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie terminu zapłaty – w wysokości 2.000,00 zł (słownie: dwa tysiące zł),
  - i) za brak zapłaty zapłaty wynagrodzenia należnego Podwykonawcom/dalszym podwykonawcom – każdorazowo w wysokości 2.000,00 zł (sł. dwa tysiące zł) .
  - j) za dopuszczenie do wykonywania robót budowlanych objętych przedmiotem Umowy innego podmiotu niż Wykonawca lub zaakceptowany przez Zamawiającego Podwykonawca skierowany do ich wykonania zgodnie z zasadami określonymi Umową - w wysokości 2.000,00 zł (słownie: dwa tysiące zł),
  - k) za naruszenie zobowiązania Wykonawcy do ubezpieczenia i zapłacenia składek zgodnie z zapisami § 8 ust. 1 Umowy, a także do okazania Zamawiającemu dokumentów potwierdzających zawarcie umowy ubezpieczenia i opłacenia składek Zamawiający jest uprawniony do nałożenia kary umownej w wysokości 2000,00 zł (sł. dwa tysiące złotych), za każde naruszenie,
  - l) za naruszenie zobowiązania do usuwania odpadów zgodnie z zapisami w SIWZ, a także zobowiązania do przedkładania informacji o wytwarzanych odpadach oraz sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami Zamawiający jest uprawniony do nałożenia kary umownej w wysokości 500,00 zł (słownie. pięćset zł), za każde naruszenie,
  - m) za wykonywanie czynności zastrzeżonych dla Kierownika budowy/robót przez inną osobę niż została zaakceptowana przez Zamawiającego – w wysokości 500,00 zł (słownie: pięćset zł).
- 2) za odstąpienie od umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy – w wysokości 10 % łącznego wynagrodzenia brutto określonego w § 7 ust. 1 niniejszej umowy,
  - 3) Wykonawca może naliczyć karę umowną Zamawiającemu za odstąpienie od umowy z przyczyn zawinionych przez Zamawiającego w wysokości 10 % łącznego wynagrodzenia brutto określonego w § 7 ust. 1 niniejszej umowy, z wyjątkiem okoliczności przewidzianych w art. 145 ustawy Prawo zamówień publicznych.
  - 4) Roszczenia o zapłatę kar umownych, o których mowa w pkt 1 - 3 powyżej stają się wymagane z początkiem następnego dnia, w którym nastąpiło zdarzenie będące podstawą naliczenia danej kary umownej.
- 3. Strony zastrzegają sobie prawo dochodzenia odszkodowania uzupełniającego, w przypadku, gdy poniesiona szkoda przewyższa należną karę umowną.
  - 4. Wykonawca wyraża zgodę na potrącenie naliczonej kary umownej ze swojego wynagrodzenia. Potrącenie nastąpi na podstawie noty księgowej wystawionej przez Zamawiającego.

5. W przypadku braku możliwości potrącenia – termin zapłaty z tytułu kar umownych ustala się na 14 dni od daty przekazania Wykonawcy noty księgowej.

§ 12

(dopuszczalne zmiany postanowień umowy)

1. Strony przewidują możliwość dokonywania zmian w niniejszej umowie w granicach wyznaczonych przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych oraz pod warunkiem, że Zamawiający przewidział możliwość ich dokonania w treści dokumentów przetargowych, będących integralną częścią umowy.
2. Zmiana Umowy może nastąpić z inicjatywy Zamawiającego albo Wykonawcy, pod warunkiem zaistnienia okoliczności wymienionych w niniejszym paragrafie.
3. Wykonawca w tym celu winien przedstawić Zamawiającemu wniosek w formie pisemnej dotyczący zmiany Umowy wraz z opisem zdarzenia lub okoliczności stanowiących podstawę do żądania takiej zmiany, który powinny zawierać:
  - 1) opis zmiany,
  - 2) uzasadnienie zmiany,
  - 3) analizę kosztów zmiany oraz jego wpływu na wysokość wynagrodzenia,
  - 4) czas wykonania zmiany oraz wpływ zmiany na termin zakończenia umowy.
4. Wniosek, o którym mowa w ust. 3 powinien zostać przekazany niezwłocznie, jednakże nie później niż w terminie 7 dni roboczych od dnia, w którym Wykonawca dowiedział się, lub powinien dowiedzieć się o danym zdarzeniu lub okolicznościach.
5. Wykonawca zobowiązany jest do dostarczenia wraz z wnioskiem, o którym mowa w ust. 3, wszelkich innych dokumentów wymaganych Umową, w tym propozycji rozliczenia przygotowanej w oparciu o zasady określone w SIWZ, i informacji uzasadniających żądanie zmiany Umowy, stosowanie do zdarzenia lub okoliczności stanowiących podstawę żądania zmiany.
6. Wykonawca zobowiązany jest do bieżącej dokumentacji koniecznej dla uzasadnienia żądania zmiany i przechowywania jej na Terenie budowy lub w innym miejscu wskazanym przez Nadzór Inwestorski.
7. Po otrzymaniu wniosku, o którym mowa w ust. 3 Nadzór Inwestorski jest uprawniony, bez dokonywania oceny jego zasadności, do kontroli dokumentacji, o której mowa w ust. 6 i wydania Wykonawcy polecenia prowadzenia dalszej dokumentacji bieżącej uzasadniającej żądanie zmiany.
8. Wykonawca jest zobowiązany do okazania do wglądu Nadzorowi Inwestorskiemu dokumentacji, o której mowa w ust. 6 i przedłożenia na żądanie Nadzoru Inwestorskiego jej kopii.
9. W terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 3 wraz z propozycją wyceny robót i informacji uzasadniających żądanie zmiany Umowy, Nadzór Inwestorski zobowiązany jest do pisemnego ustosunkowania się do zgłoszonego żądania zmiany Umowy, i odpowiednio propozycji wyceny robót, i przekazania go Zamawiającemu wraz z uzasadnieniem, zarówno w przypadku odmowy, jak i akceptacji żądania zmiany.
10. W terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania żądania zmiany, zaopiniowanego przez Nadzór Inwestorski, Zamawiający powiadomi Wykonawcę o akceptacji żądania zmiany Umowy i terminie podpisania aneksu do Umowy lub odpowiednio o braku akceptacji
11. Zmiana postanowień umowy może nastąpić jedynie za zgodą obu Stron i będzie wymagać formy pisemnego aneksu podpisanego przez obie strony pod rygorem nieważności.
12. Zmiana Umowy może nastąpić w przypadku zaistnienia następujących okoliczności:
  - 1) z powodu zaistnienia omyłki pisarskiej lub rachunkowej,
  - 2) gdy zaistnieje siła wyższa lub inna, niemożliwa do przewidzenia w momencie zawarcia umowy okoliczność prawna, ekonomiczna lub techniczna, za którą żadna ze stron nie ponosi odpowiedzialności, skutkująca brakiem możliwości należytego wykonania umowy zgodnie z SIWZ lub wprowadzenie tych zmian jest korzystne dla Zamawiającego.
  - 3) nastąpi zmiana powszechnie obowiązujących przepisów prawa w zakresie mającym wpływ na realizację przedmiotu umowy lub świadczenia jednej lub obu Stron,
  - 4) powstania rozbieżności lub niejasności w rozumieniu pojęć użytych w Umowie, których nie będzie można usunąć w inny sposób, a zmiana będzie umożliwiać usunięcie rozbieżności lub

niejasności i doprecyzowanie Umowy w celu jednoznacznej interpretacji jej postanowień przez Strony,

- 5) powstania nowych obowiązków wynikających z wytycznych „Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 MALUCH edycja 2016, z których realizacja zadania będzie finansowana,
- 6) gdy konieczność wprowadzenia zmian będzie następstwem zmian wprowadzonych w Umowie pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą, a w szczególności konieczności wprowadzenia rozwiązań zamiennych w stosunku do dokumentacji projektowej, dokonania zmiany kolejności wykonania robót, określonej uaktualnionym harmonogramem rzeczowo-finansowym.
- 7) z powodu uzasadnionych zmian w zakresie sposobu wykonania przedmiotu umowy proponowanych przez Zamawiającego lub Wykonawcę, które zaakceptuje na piśmie Zamawiający.
- 8) wystąpienia innych okoliczności opisanych w ust. 13 – 16 poniżej.

13. Dopuszcza się możliwość zmiany wynagrodzenia:

- 1) jeżeli nastąpi zmiana stawki podatku VAT, która będzie powodować zmianę kosztów wykonania po stronie Wykonawcy. Zmiana wynagrodzenia będzie dotyczyła wynagrodzenia za część robót wykonywanych po dacie wejścia w życie przepisów stanowiących o zmianie stawki VAT, przy czym podwyższenie wynagrodzenia Wykonawcy o zmianę stawki podatku VAT nie dotyczy sytuacji, gdy zwłoka Wykonawcy w wykonaniu przedmiotu umowy spowodowała konieczność jego realizacji w okresie obowiązywania wyższej stawki podatku VAT,
- 2) w przypadku wyłączenia części robót objętych umową na wniosek Zamawiającego,
- 3) jeżeli powstanie konieczność zrealizowania przedmiotu umowy przy zastosowaniu innych rozwiązań technicznych / technologicznych / materiałowych od tych wskazanych w dokumentacji projektowej, wprowadzanych w sytuacji:
  - a) gdyby zastosowanie przewidzianych w dokumentacji projektowej rozwiązań groziłoby niewykonaniem lub wadliwym wykonaniem przedmiotu umowy,
  - b) zaistnienia odmiennych od przyjętych w dokumentacji projektowej warunków geologicznych, skutkujących niemożliwością zrealizowania przedmiotu umowy przy pierwotnie przyjętych założeniach technologicznych,
  - c) zaistnienia odmiennych od przyjętych w dokumentacji projektowej warunków terenowych, a w szczególności gdy zostanie stwierdzone istnienie nieujętych w dokumentacji projektowej podziemnych urządzeń, sieci uzbrojenia terenu, instalacji lub obiektów infrastrukturalnych,
  - d) jeżeli rozwiązania te będą miały znaczący wpływ na obniżenie kosztów eksploatacji lub poprawy bezpieczeństwa,
  - e) ze względu na postanowienia decyzji organów administracji państwowej lub innej sytuacji korzystnej dla Zamawiającego,
  - f) na wniosek Zamawiającego lub podwykonawcy.
- 4) Zamawiający jest uprawniony do żądania zmiany sposobu rozliczania Umowy lub dokonywania płatności na rzecz Wykonawcy w związku ze zmianami zawartej przez Zamawiającego umowy o dofinansowanie zadania lub zmianami wytycznych dotyczących realizacji zadania.

14. Dopuszcza się możliwość zmiany terminu realizacji robót budowlanych w przypadku:

- 1) wystąpienia wykopalisk archeologicznych uniemożliwiających wykonanie robót,
- 2) szczególnie niesprzyjających warunków atmosferycznych uniemożliwiających prowadzenie robót budowlanych, przeprowadzanie prób i sprawdzeń, dokonywanie odbiorów (poza warunkami charakterystycznymi dla danej pory roku),
- 3) odmiennych od przyjętych w dokumentacji projektowej warunków geologicznych,
- 4) odmiennych od przyjętych w dokumentacji projektowej warunków terenowych (zagospodarowania terenu), w szczególności istnienie podziemnych urządzeń, sieci uzbrojenia, instalacji lub obiektów infrastrukturalnych,
- 5) wstrzymania robót przez Zamawiającego, ale z wykluczeniem sytuacji kiedy wstrzymanie robót jest spowodowane z winy Wykonawcy, a w szczególności gdy ujawniły się nieprawidłowości w jakości, technologii robót, materiałów,
- 6) wystąpienia konieczności udzielenia zamówienia dodatkowego mającego wpływ na zmianę terminu

- 7) wystąpienia konieczności wprowadzenia zmian do przedmiotu umowy na skutek wydanych decyzji administracyjnych lub wymogu uzyskania decyzji lub uzgodnienia pod warunkiem wprowadzenia określonej modyfikacji,
- 8) wystąpienia problemów z uzyskaniem decyzji administracyjnych, uzgodnień i uzyskania opinii, przy dołożeniu należytej staranności ze strony Wykonawcy,
- 9) zawieszenia robót przez organy nadzoru budowlanego z przyczyn niezależnych od Wykonawcy,
- 10) działania osób trzecich, które to działania uniemożliwią wykonanie lub kontynuację prac,
- 11) zmiany regulacji prawnych obowiązujących po dniu zawarcia umowy,
- 12) zmiany terminu dokonania prób końcowych i wniosków o dokonanie prób dodatkowych nieobjętych umową,
- 13) wystąpieniu „siły wyższej” opisanej w § 13 poniżej.
- 14) wystąpienia okoliczności określonych w ust. 13 pkt. 2-3 niniejszego paragrafu, które stanowią podstawę do zmiany wynagrodzenia Wykonawcy
- 15) w przypadku gdy przyczyny opóźnienia w realizacji przedmiotu umowy wynikają z działania, zaniechania lub opóźnienia ze strony Zamawiającego
- 16) odwołania w wyniku postępowania przetargowego.

15. Dopuszcza się zmianę osób odpowiedzialnych za wykonanie przedmiotu umowy, przedstawionych w ofercie, w następujących przypadkach:

- 1) śmierci, przewlekłej choroby lub innego zdarzenia losowego,
- 2) pisemnej rezygnacji tych osób z wykonywania swoich obowiązków,
- 3) nie wywiązywania się osób z obowiązków wynikających z umowy.

W przypadku przedmiotowej zmiany Wykonawca winien wykazać, iż nowo wskazana osoba spełnia wymagania określone w SIWZ.

Wykonawca jest zobowiązany zmienić osobę odpowiedzialną za wykonanie przedmiotu umowy zgodnie z żądaniem Zamawiającego w terminie wskazanym we wniosku Zamawiającego.

16. Wykonawca jest uprawniony do wnioskowania o zmiany Umowy w zakresie materiałów, parametrów technicznych, technologii wykonania robót budowlanych, sposobu i zakresu wykonania przedmiotu Umowy w następujących sytuacjach:

- 1) konieczności zrealizowania jakiegokolwiek części robót, objętej przedmiotem Umowy, przy zastosowaniu odmiennych rozwiązań technicznych lub technologicznych, niż wskazane w Dokumentacji projektowej, a wynikających ze stwierdzonych Wad tej Dokumentacji lub zmiany stanu prawnego w oparciu, o który je przygotowano, gdyby zastosowanie przewidzianych rozwiązań groziło niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przedmiotu Umowy,
- 2) konieczności realizacji robót wynikających z wprowadzenia w Dokumentacji projektowej zmian uznanych za nieistotne odstępstwo od projektu budowlanego, wynikających z art. 36a ust. 1 Prawo Budowlane
- 3) wystąpienia warunków geologicznych, geotechnicznych lub hydrologicznych odbiegających w sposób istotny od przyjętych w Dokumentacji projektowej, rozpoznania terenu w zakresie znalezisk archeologicznych, występowania niewybuchów lub niewypałów, które mogą skutkować w świetle dotychczasowych założeń niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przedmiotu Umowy,
- 4) wystąpienia warunków Terenu budowy odbiegających w sposób istotny od przyjętych w Dokumentacji projektowej, w szczególności napotkania niezainwentaryzowanych lub błędnie zainwentaryzowanych sieci, instalacji lub innych obiektów budowlanych,
- 5) konieczności zrealizowania przedmiotu Umowy przy zastosowaniu innych rozwiązań technicznych lub materiałowych ze względu na zmiany obowiązującego prawa,
- 6) wystąpienia niebezpieczeństwa kolizji z planowanymi lub równoległe prowadzonymi przez inne podmioty inwestycjami w zakresie niezbędnym do uniknięcia lub usunięcia tych kolizji,
- 7) wystąpienia Siły wyższej uniemożliwiającej wykonanie przedmiotu Umowy zgodnie z jej postanowieniami.

§ 13

(siła wyższa)

1. Żadna ze Stron nie podnosi odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązań wynikających z niniejszej umowy, jeżeli wykonanie zobowiązań będzie uniemożliwione przez jakiegokolwiek okoliczności siły wyższej, powstałe po dacie podpisania niniejszej umowy.
2. Siła wyższa oznacza zdarzenie zewnętrzne wobec łączącej Strony więzi prawnej, a w szczególności:
  - 1) o charakterze niezależnym od Stron,
  - 2) którego Strony nie mogły przewidzieć przed zawarciem umowy,
  - 3) którego nie można uniknąć, ani któremu Strony nie mogły zapobiec przy zachowaniu należytej staranności.
3. Siła wyższa może obejmować wyjątkowe zdarzenia i okoliczności wymienione poniżej, ale bez ograniczania się do nich, jeśli tylko warunki określone w ust. 2 pkt. 1 – 3 są spełnione:
  - 1) wojna, działania wojenne, inwazja, działania wrogów zewnętrznych,
  - 2) terroryzm, rewolucja, wojna domowa, powstanie, przewrót wojskowy lub cywilny,
  - 3) bunt, niepokoje, zamieszki, strajki, spowodowane przez osoby inne, niż personel Wykonawcy lub Podwykonawcy,
  - 4) amunicja wojskowa, materiały wybuchowe, promieniowanie jonizujące lub skażenia radioaktywne z wyjątkiem tych, które mogą być przypisane użyciu przez Wykonawcy takiej amunicji, materiałów wybuchowych, promieniowania, radioaktywności;
  - 5) klęski żywiołowe takie jak na przykład trzęsienia ziemi, huragan, tajfun, niezwykle mrozy, powódzie.
4. Strona, której dotyczą okoliczności siły wyższej podejmie uzasadnione kroki w celu usunięcia przeszkód, aby wywiązać się ze swoich zobowiązań minimalizując zwłokę lub szkodę.
5. Strony nie ponoszą odpowiedzialności za rozwiązanie Umowy z powodu uchybienia, jeżeli ich opóźnienie w wywiązywaniu się lub inne niewypełnienie ich zobowiązań wynikających z Umowy jest wynikiem zdarzenia siły wyższej. Zamawiający nie jest zobowiązany do płacenia odsetek od nieterminowych płatności, jeżeli jest to wynikiem zaistnienia siły wyższej.
6. Jeżeli w opinii jednej ze Stron zaistniały jakiegokolwiek okoliczności siły wyższej mogące mieć wpływ na wywiązanie się z jej zobowiązań, Strona ta powinna niezwłocznie powiadomić na piśmie drugą Stronę podając szczegóły dotyczące charakteru, prawdopodobnego okresu trwania i możliwych skutków takich okoliczności. O ile Zamawiający nie poleci inaczej, Wykonawca jest zobowiązany kontynuować wypełnianie swoich zobowiązań wynikających z Umowy stosując środki alternatywne po ich uprzedniej akceptacji przez Zamawiającego.
7. W przypadku zaistnienia okoliczności siły wyższej i ich trwania przez okres 180 dni, niezależnie od jakiegokolwiek wydłużenia okresu realizacji, jakie może zostać przyznane Wykonawcy z wyżej wymienionej przyczyny, każda ze stron jest uprawniona do odstąpienia od umowy.

§ 14

(cesja na rzecz osób trzecich)

Strony zgodnie postanawiają, że wzajemne wierzytelności wynikające z umowy nie mogą być przedmiotem przelewu, cesji, przekazu, zbycia oraz zastawienia na rzecz osób trzecich, z wyjątkiem przekazu zgodnie z art. 921¹ kc. na rzecz podwykonawcy zatwierdzonego przez Zamawiającego zgodnie z zapisami § 6 i 7.

§ 15

(postanowienia końcowe)

1. Wszelkie ewentualne kwestie sporne powstałe na tle wykonania niniejszej umowy Strony rozstrzygają będą polubownie w drodze wzajemnych negocjacji. W przypadku niedojścia do porozumienia, spory podlegają rozstrzygnięciu przez sąd właściwy dla siedziby Zamawiającego.
2. W sprawach nieuregulowanych niniejszą umową będą miały zastosowanie właściwe przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych, ustawy Prawo budowlane oraz Kodeksu Cywilnego.

3. Strony umowy zobowiązują się do niezwłocznego powiadomienia o każdej zmianie adresu lub numeru telefonu. W przypadku niezrealizowania tego zobowiązania, pisma skierowane pod adres wskazany w niniejszej umowie uważa się za skutecznie doręczone.
4. Umowę sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze stron.
5. Umowa wchodzi w życie z dniem jej podpisania.
6. Integralną częścią niniejszej umowy są następujące załączniki:
  - 1) wzór karty gwarancyjnej,
  - 2) Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia,
  - 3) oferta Wykonawcy,
  - 4) oryginał dokumentu potwierdzający wniesienie zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

ZAMAWIAJĄCY:

WYKONAWCA:

Za zgodność pod względem

formalno - prawnym
BEZPIECZNY

10. Marz. Włodarczyński
Nr tel. 8-10-0-262

DYREKTOR
Wydział Inwestycji i Remontów Dróg
mgr inż. Agnieszka Surmacz